

ବିଷୟରେ ପୁସ୍ତକ

ସିକ୍ସ୍ଟିରିଟିସ୍ ମାର୍କଟେ

ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବୁଝା

भारतीय प्रतिभूति और विनिमय बोर्ड
Securities and Exchange Board of India

ଅସ୍ୱୀକରଣ:

ଏହି ପ୍ରକାଶନରେ ତୁଚ୍ଚି କିମ୍ବା ବିରୁପତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଏହି ଜିନିଷକୁ ଉପଯୋଗରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ହାନୀ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶକମାନେ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି।

ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ:

- ▶ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
- ▶ ବିଏସଇ ଏଲଟିଡି.
- ▶ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଡିପୋଜିଟୋରି ଲିମିଟେଡ୍
- ▶ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏଲଟିଡି.,
- ▶ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଡିପୋଜିଟୋରି ସର୍ଭିସେସ (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ୍
- ▶ ମେଟ୍ରୋପାଲିଟାନ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍

ପାଠକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନୋଟ୍:

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ, ମୌଳିକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଅଧିକ ସୂଚନା ନିମନ୍ତେ ଆପଣ ଏସଇବିଆଇ, ବିଏସଇ, ଏନଏସଇ, ଏମଏସଇଆଇ, ଏନଏସଡିଏଲ ଏବଂ ସିଡିଏସଏଲ ୱେବସାଇଟରେ ଅନଲାଇନ୍ କମୋଡିଟି ପରିଦର୍ଶନ କରିପାରନ୍ତି।

“ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ରହିଥିବା ସୂଚନା କେବଳ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ୍ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ସଚେତନତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଅଟେ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ଅଣ-ଲାଭଦାୟକ, ଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ।

ଏସଇବିଆଇ କିମ୍ବା ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ କିମ୍ବା ଡିପୋଜିଟୋରିଗୁଡ଼ିକର ବିନା ସ୍ୱୀକାରରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ପୁନଃସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ନକଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଟିକ୍, ଟେପ୍, ସକ୍ରିପ୍ଟ ମେଡିଆ କିମ୍ବା ସୂଚନା ଗଚ୍ଛିତକରଣ ଡିଭାଇସ ଇତ୍ୟାଦିରେ ପୁନଃସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଏସଇବିଆଇ କିମ୍ବା ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ କିମ୍ବା ଡିପୋଜିଟୋରିଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପୁସ୍ତିକାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ହୋଇଥିବା କୌଣସି ପ୍ରକାର କ୍ଷତି କିମ୍ବା ହାନୀ ନିମନ୍ତେ ଦାୟୀ ରହିବେ ନାହିଁ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟିରେ ତୁଚ୍ଚି କିମ୍ବା ବିରୁପତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି। ବର୍ତ୍ତମାନର ମାର୍କେଟ୍ ବିକାଶ ଏବଂ ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇନ, ନିୟମାବଳୀ, ଏହା ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଦେଖିବାକୁ ଏବଂ ସମୟାନୁସାରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଉଥିବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତତ୍ତ୍ୱମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଏ। କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପ୍ରସ୍ତାବ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନିମନ୍ତେ ଦୟାକରି ଆମକୁ visitsebi@sebi.gov.in ରେ ଇମେଲ୍ କରନ୍ତୁ।

ସୂଚୀ		ପୃଷ୍ଠା ସଂ.
ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟର ଉପସ୍ଥାପନ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ		
୧	ନିୟାମକ ଢାଞ୍ଚା	୦୨
୨	ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ କଣ ଅଟେ?	୦୩
୩	ପ୍ରାଥମିକ ମାର୍କେଟ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍କେଟ	୦୫
୪	କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମାର୍କେଟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ମାର୍କେଟ ଅଟନ୍ତି ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ?	୦୭
ନିବେଶର ମୌଳିକ କଥାଗୁଡ଼ିକ		
୫	ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବାର ମୁଖ୍ୟ ବିପଦଗୁଡ଼ିକ	୦୯
୬	ବିପଦକୁ କିପରି ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ?	୧୦
ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା		
୭	ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାକ-ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ	୧୦
୮	ଗୌରୀଏ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ନିମନ୍ତେ ପଦ୍ଧତି: ଆପଣଙ୍କର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣିଛନ୍ତୁ (KYC) ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୧
୯	ମୌଳିକ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ତିନୋଟି ଆକାଉଣ୍ଟ (ବିଏସଡିଏ)	୧୨
୧୦	ଅଧିକାର ପତ୍ର	୧୩
୧୧	ନାମାଙ୍କନ	୧୪
ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ମୁଁ କିପରି ନିବେଶ କରେ?		
୧୨	ପ୍ରାଥମିକ ମାର୍କେଟ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶ	୧୪
୧୩	ପ୍ରାଥମିକ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୫
୧୪	ଅବରୋଧିତ ପରିମାଣ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ସମର୍ଥତ (ଏଏସବିଏ)	୧୬
୧୫	ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍କେଟ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶ	୧୬
୧୬	ଗ୍ରେଡ଼ିଂ ଦିବସଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଗ୍ରେଡ଼ିଂଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରେଡ଼ିଂ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ	୧୭
୧୭	ରୁଲ୍ ନୋଟ୍	୧୮
୧୮	ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏସ୍ଏମଏସ୍ ଏବଂ ଇମେଲ୍ ଚେତାବନୀ	୧୯
୧୯	ଚାଲୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରାଧିକରଣ	୨୦
୨୦	ଗ୍ରେଡ଼ିଂ ଯାଞ୍ଚକରଣ	୨୦
୨୧	ମାଜିନ ଟଙ୍କା କ'ଣ?	୨୧
୨୨	ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀ ଠାରୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ	୨୧
୨୩	ସଙ୍ଗଠିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ (ସିଏଏସ)	୨୨
୨୪	ଡେରିଭେଟିଭସ୍ ମାର୍କେଟ	୨୨
ମ୍ୟୁଚୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକ		
୨୫	ମ୍ୟୁଚୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ	୨୩
୨୬	ମ୍ୟୁଚୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ କିପରି ନିବେଶ କରିବେ?	୨୪
୨୭	ମ୍ୟୁଚୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ ଉପାଦ ଲାଭାବେଲିଂ	୨୪
୨୮	ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଟ୍ରେଡିଂ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ (ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକ)	୨୫
ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ		
୨୯	ଏସଇବିଆଇ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏସସିଓ ଆରଇଏସ)	୨୫
୩୦	ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀର ନିବେଶକାରୀ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର	୨୬
୩୧	ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପଦ୍ଧତି	୨୭

ଦାବିହୀନ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ/ବକେୟା ଲାଭାଂଶ ପରିମାଣ – ଆଇଇପିଏଫ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପରିଶିଷ୍ଟ		୨୭
୩୨	ପରିଶିଷ୍ଟ – ୧ ସିକ୍ୟୁରିଟିଜ୍ ନିବେଶ/ଟ୍ରେଡିଂର କରଣୀୟ ଏବଂ ଅକରଣୀୟଗୁଡ଼ିକ ମାକେଟରେ	୨୮
୩୩	ପରିଶିଷ୍ଟ – ୨ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ	୩୦
୩୪	ପରିଶିଷ୍ଟ – ୩ ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ପରାମର୍ଶଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଚେତାବନୀ	୩୧
୩୫	ପରିଶିଷ୍ଟ – ୪ ଏଏସବିଏରେ ୟୁନିଫାଏଡ ପେମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ (ୟୁପିଆଇ)	୩୪
୩୬	ପରିଶିଷ୍ଟ – ୫ ଶିକକୋଷ	୩୫

ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ

ଅଭିନନ୍ଦନ ଏବଂ ନମସ୍କୃତେ...

ଆପଣ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ଅଟନ୍ତି କି, ଯିଏ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ସିକ୍ଯୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ମ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି?

ଯଦି ହଁ, ତେବେ ଆପଣ ସିକ୍ଯୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବାର ମୌଳିକ କଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିପାରନ୍ତି।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିବେଶ ନିମନ୍ତେ ଗାଇଡ଼ିଆବରେ କାମ କରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସିକ୍ଯୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ ବିଷୟରେ ଏହା ମୌଳିକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେଉଁଠି ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ (ଆରବିଆଇ), ଭାରତୀୟ ବୀମା ରେଗୁଲେଟରୀ ଏବଂ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଆଇଆରଡିଏଆଇ), ପେନସନ ଫଣ୍ଡ ରେଗୁଲେଟରୀ ଏବଂ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ (ପିଏଫଆରଡିଏ), କର୍ପୋରେଟ କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ (ଏମସିଏ), ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ଅନ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରକର୍ମୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧୀନରେ ଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ବିଷୟରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି।

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ନିୟାମକ ଢାଞ୍ଚା

ଏସଇବିଆଇ ଅଧିନିୟମ ୧୯୯୨, (ଏସଇବିଆଇ ଅଧିନିୟମ) ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଏସଇବିଆଇ ନିୟମ/ସର୍ତ୍ତାବଳୀ/ନିୟମାବଳୀ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାର, ମୁ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡର ମୁନିଟ, ଡେରିଭେଟିଭ ଇତ୍ୟାଦିର କିଣିବା, ବିକିବା ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର କାରବାର କରିବାର ନିୟମ ଏବଂ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ବୋର୍ଡ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ (ଏସଇବିଆଇ)ର ପରିସର ଭୁକ୍ତ ଅଟେ।

ଏସଇବିଆଇ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଏପ୍ରିଲ ୧୨, ୧୯୯୨ରେ ଏସଇବିଆଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା। ଏସଇବିଆଇର ଶାସନାଦେଶ ହେଉଛି ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟର ବିକାଶକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଏବଂ ଏହାଛଡ଼ା ଜଡ଼ିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ କିମ୍ବା ଏହାଛଡ଼ା ଆକର୍ଷକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ।

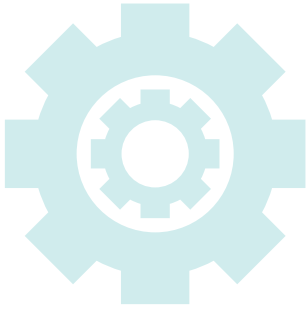
ବର୍ତ୍ତମାନ "ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ"କୁ ଚଳାଉଥିବା ଚାରିଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:

ଏସଇବିଆଇ ଅଧିନିୟମ, ୧୯୯୨, ଯାହା ଏସଇବିଆଇକୁ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମ୍ପନ୍ନ କରେ (୧) ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ, (୨) ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟର ଉନ୍ନତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ (୩) ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ।

କମ୍ପାନିନ୍ ଅଧିନିୟମ, ୨୦୧୩, ଯାହା ମଞ୍ଜୁରୀ, ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର, ସର୍ବସାଧାରଣ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରେ;

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ରୁଲ୍ସଗୁଡ଼ିକ (ନିୟମ) ଅଧିନିୟମ, ୧୯୫୬, ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକରେ ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ନିୟମ ପ୍ରଦାନ କରେ।

ଡିପୋଜିଟୋରି ଅଧିନିୟମ, ୧୯୯୨, ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଡିମ୍ୟାଟେରିଆଲାଇଜଡ (ଡିମାଟ) ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ।

9

ସିକ୍ୟୁରିଟି ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟି ମାର୍କେଟ କଣ ଅଟେ?

ଇକ୍ସିଟି ସେୟାର କିମ୍ବା ସାଧାରଣରେ ସେୟାର ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀରେ ମାଲିକାନାର ଅଂଶକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଯେଉଁଠି ନିବେଶକାରୀ ଯିଏ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସେୟାରଧାରୀ କୁହାଯାଏ ଏବଂ ସେ କମ୍ପାନୀର ଲାଭଗୁଡ଼ିକରୁ ଲାଭାଂଶ ଭଳି କର୍ପୋରେଟ ସୁଧାଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି। କମ୍ପାନୀର ସାଧାରଣ ସଭାରେ କମ୍ପାନୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମଧ୍ୟ ନିବେଶକଙ୍କର ଭୋଟ ଦେବା ଅଧିକାର ପାଇବାର ହକ ରହିଛି।

ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଯାହାକୁ ଜଣେ ନିବେଶକଙ୍କ ଠାରୁ କମ୍ପାନୀ/ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଉଧାର ନିଆଯାଏ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଉଚ୍ଚ ନିବେଶକଙ୍କୁ ପଇଠ କରାଯିବ। ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିକୁ ରଣପତ୍ର କିମ୍ବା ବଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ। ଜଣେ ନିବେଶକ ଯିଏ ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିରେ ନିବେଶ କରୁଛନ୍ତି ସେ ସୁଧ ଦେୟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟନର (ନିବେଶ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ) ପୁନଃପଇଠ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ଏକ ସ୍ଥିର ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ, ଯାହାର ଶେଷରେ ସିକ୍ୟୁରିଟିର ମଞ୍ଜୁରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସିକ୍ୟୁରିଟି ମୋଚନ କରାଯାଇପାରିବ। ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟି ସୁରକ୍ଷିତ (ସମାନ୍ତରାଳ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ) କିମ୍ବା ଅସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ।

ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ଉପକରଣ ଅଟନ୍ତି ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯେପରିକି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ, ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟି, କମୋଡିଟି ଇତ୍ୟାଦି। ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ କିଶାବିକା ହୋଇଥିବା ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ଭବିଷ୍ୟତଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ବିକଳଗୁଡ଼ିକ।

ମ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଏକ ପ୍ରକାରର ଆର୍ଥିକ ଉପକରଣ ଯାହା ଅନେକ ନିବେଶକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସଂଗୃହିତ ହୋଇଥିବା ଟଙ୍କା ସମୂହରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ/ମ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ତାହାପରେ ସେୟାର, ବଣ୍ଟ, ମାର୍କେଟମିନି ମାର୍କେଟ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଭଳି ସିକ୍ୟୁରିଟିରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି।

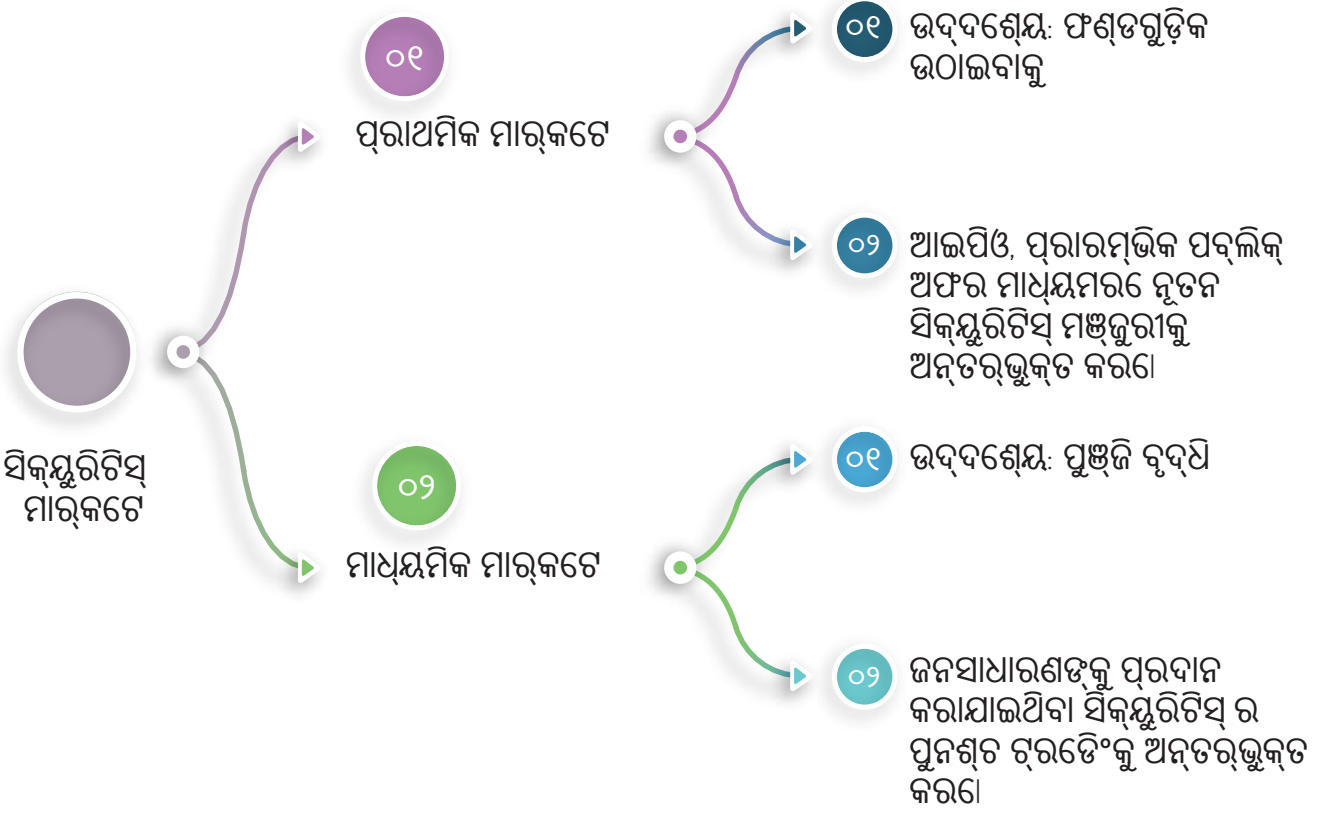
ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠି କମ୍ପାନୀମାନେ ନିବେଶକମାନଙ୍କୁ (ସର୍ବସାଧାରଣ) ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶ କରି ପାରିବେ ଯଥା, ଇକ୍ସିଟି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ, ରଣ ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍, ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକ, ମ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠି ନିବେଶକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ (ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ, ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଇତ୍ୟାଦି) କିଣି ପାରିବେ କିମ୍ବା ବିକ୍ରି କରିପାରିବେ। ଥରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ (କିମ୍ବା ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍) ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଗଲେ କମ୍ପାନୀକୁ ଅନୁମୋଦିତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ (କିମ୍ବା ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍)ର ତାଲିକା କରିବା ଦରକାରୀ ତେଣୁ କରି ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ ହେଉଛି ପୁଞ୍ଜି ମାର୍କେଟର ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ।

ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟର ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ନିବେଶକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସଞ୍ଚୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନକୁ ସକ୍ରିୟ କରିବା। ଯେତେବେଳେ ନିବେଶକମାନେ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ/ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପାଣ୍ଠି ଆବଶ୍ୟକତା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ରେ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଏହା କରାଯାଏ। ନିବେଶକମାନେ ସୁଧ, ଲାଭାଂଶ, ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି, ବୋନସ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ସୁଫଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି। ଏହି ଭଳି ନିବେଶଗୁଡ଼ିକ ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ପ୍ରତି ଅବଦାନ ଦିଅନ୍ତି।

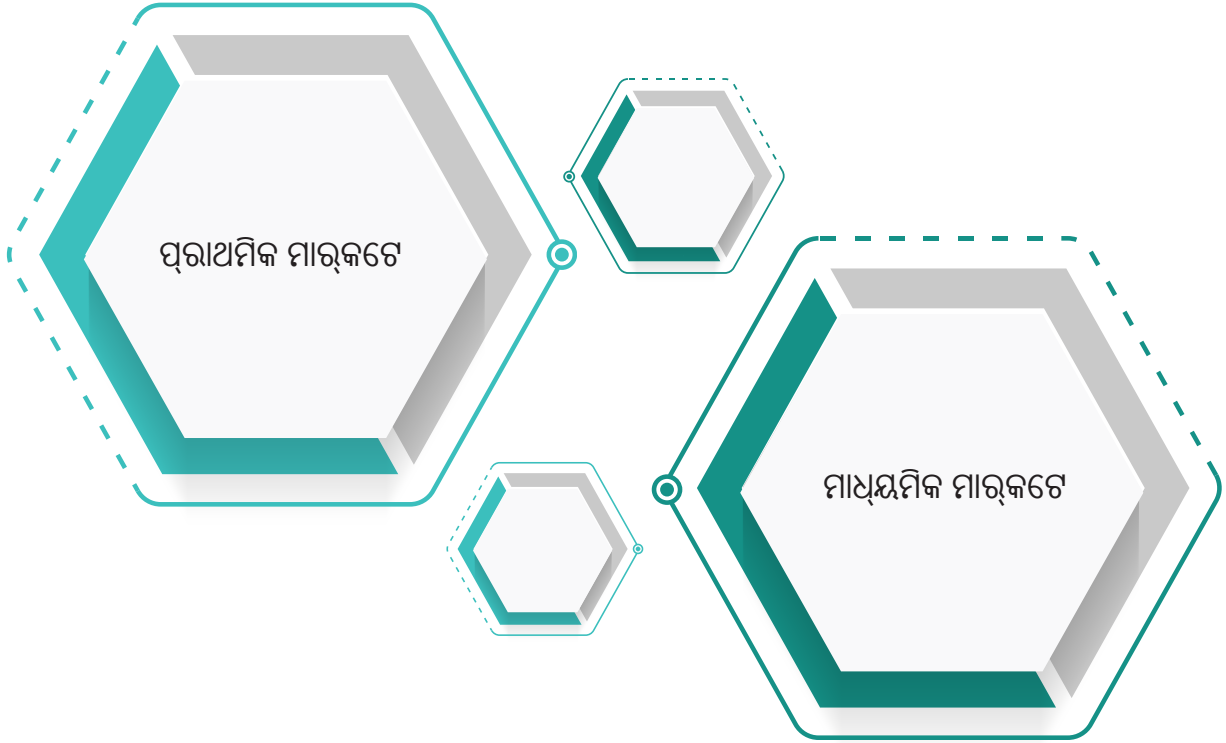

ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟର ଦୁଇଟି ପାରସ୍ପରିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଏବଂ ଅଭିନ୍ନ ଭାଗ ରହିଛି, ସଗ୍ରେଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି:

ପୁରାଥମିକ ମାର୍ଜକଟେ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍ଜକଟେ

ପୁରାଥମିକ ମାର୍ଜକଟେ: ଏହି ମାର୍ଜକଟେକୁ ନୂତନ ମଞ୍ଜୁରୀ ମାର୍ଜକଟେ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ଯେଉଁଠି କମ୍ପାନୀ/ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମଞ୍ଜୁର କରି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ପାଣ୍ଠି (ପୁଞ୍ଜି) ଉଠାନ୍ତି (ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ, ଲାଭାଂଶଗୁଡ଼ିକ, ବଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଇତ୍ୟାଦି)।

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମଞ୍ଜୁରୀକାରୀ ଦୁଇଟି ପରମ୍ପରା ପ୍ରକାରର ଅଟନ୍ତି:

- କର୍ପୋରେଟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ (କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ), ଏଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଇକ୍ସିଟି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ (ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ) ଏବଂ ରଣ ଉପକରଣ (ବଣ୍ଟ, ଲାଭାଂଶ ଇତ୍ୟାଦି)
- ସରକାର (କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ) ଏଗୁଡ଼ିକ ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମଞ୍ଜୁର କରନ୍ତି (ଦିନାଙ୍କିତ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଏବଂ ରାଜକୋଷ ବିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକ)।

ପୁରାଥମିକ ମାର୍ଜକଟେରେ କରାଯାଉଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:

୧ ସର୍ବସାଧାରଣ

ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ଏବଂ ଯେ କେହି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସବଣ୍ଡାଇବ କରିପାରିବେ ଇକ୍ସିଟି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବସାଧାରଣ ମଞ୍ଜୁରୀକୁ ନିମ୍ନ ମତେ ଶ୍ରେଣୀକରଣ କରାଯାଇପାରିବ:

- i. ଇନିସିଆଲ୍ ପବ୍ଲିକ୍ ଅଫର (ଆଇପିଓ):

ଗୋଟିଏ ଆଇପିଓ ହେଉଛି ଯେଉଁଠି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମ ସର୍ବସାଧାରଣ ଅଫର ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ। ଆଇପିଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରେ ହୋଇପାରିବ:

- ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ସଦ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯେଉଁଠି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ସର୍ବସାଧାରଣ ନିବେଶକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ଏହି ପ୍ରକାରର ଏକ ମଞ୍ଜୁରୀରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ନିବେଶକମାନଙ୍କ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେବା ନିମନ୍ତେ କମ୍ପାନୀ ପାଖକୁ ଯିବ।

- ବିକ୍ରି ନିମନ୍ତେ ଅଫର, ଯେଉଁଠି ରହିଥିବା ସେୟାରଧାରୀମାନେ ଯଥା; ପ୍ରୋକ୍ସାଇନକାରୀମାନେ କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ସେମାନଙ୍କର ସେୟାର ପୁଞ୍ଜିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଏହି ପ୍ରକାରର ଏକ ମଞ୍ଜୁରୀରେ ନିବେଶକମାନଙ୍କ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ପାଖକୁ ଯିବ ନାହିଁ।

ii. ଫଲୋ ଅନ ପବ୍ଲିକ ଅଫର (ଏଫପିଓ):

ଅତୀତରେ ଆଇପିଓ କରି ସାରିଥିବା ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଜୁରୀକାରୀ/କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଏହା କରାଯାଏ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ଗୋଟିଏ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଏକ ସଦ୍ୟତମ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି।

୨ ସ୍ଵପ୍ନଶୀଳ ମଞ୍ଜୁରୀ

ମଞ୍ଜୁରୀର ଏହି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରୋକ୍ସାଇନକାରୀମାନେ, ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବେଶକମାନେ, କର୍ମଚାରୀମାନେ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଭଳି ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ନିବେଶକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରତି ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ।

୩ ଅଧିକାର ମଞ୍ଜୁରୀ

ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଏହାର ରହିଥିବା ସେୟାରଧାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ରହିଥିବା ସେୟାରହୋଲ୍ଡିଂର ଆନୁପାତିକ ଭାବରେ ନୂତନଭାବରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ସବସ୍ଥାଇବ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଏ ଏହାକୁ ଅଧିକାର ମଞ୍ଜୁରୀ କୁହାଯାଏ।

୪ ବୋନସ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ

ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ଆଗରୁ ରହିଥିବା ସେୟାରହୋଲ୍ଡରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସେୟାର ଅନୁପାତରେ ଏବଂ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ବିନା ଅତିରିକ୍ତ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ ଏକ ବୋନସ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ କୁହାଯାଏ।

ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ପାଣ୍ଠି ଉଠାଇବା ନିମନ୍ତେ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ଏସଇବିଆଇ ସହିତ ଗୋଟିଏ ଅଫର ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ଫାଇଲ କରିବା ବରକାର ପଡ଼େ, ଯାହାକୁ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ରେଡ ହେରିଂ ପ୍ରସପେକ୍ଚସ କିମ୍ବା ଡ୍ରାଫ୍ଟ ପ୍ରସପେକ୍ଚସ କୁହାଯାଏ। ଏହି ପ୍ରସପେକ୍ଚସରେ କମ୍ପାନୀର ଇତିହାସ, ପ୍ରମୋଟରମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ, ବ୍ୟବସାୟ ମଡେଲ, କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ଇତିହାସ, ସେହି ବ୍ୟବସାୟରେ ବିପଦ, ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମନି ଉଠାଯାଉଛି, ମଞ୍ଜୁରୀ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଭଳି ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଥାଏ ଯାହା ଜଣେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁଚିତ୍ରିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପ୍ରାଥମିକ ମାର୍କେଟରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଉଥିବା ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଅନୁମୋଦନପ୍ରାପ୍ତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ବନ୍ଦ ହେବା ତାରିଖର ଛ (୦୬)ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସରୁ କମ ଅବଧିରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ। ତାହାପରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ଅନୁମୋଦନପ୍ରାପ୍ତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ, ଯେଉଁଠି ଠାରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଟ୍ରେଡିଂ ହୋଇଥାଏ। କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ କ୍ରେଡିଟ ହୁଏ ଯାହା ଏକ ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଡିପୋଜିଟୋରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଡିପୋଜିଟୋରୀ ସହିତ ବଜାୟ ରଖାଯାଏ। ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ(ଡିପି), ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ମାଧ୍ୟମରେ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ବିକ୍ରି କରିପାରିବେ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପାଇପାରିବେ। ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍କେଟ: ପ୍ରାଥମିକ ମାର୍କେଟରେ ଥରେ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମଞ୍ଜୁର ହେଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ନିବେଶକାରୀମାନେ ସେହି ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍କୁ କିଣି ପାରିବେ କିମ୍ବା ବିକି ପାରିବେ। ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ଦୁଇଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଭାଗ ରହିଛି- କ୍ୟାସ ମାର୍କେଟ ଭାଗ ଏବଂ ଡେରିଭେଟିଭସ୍ ମାର୍କେଟ ଭାଗ।

ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ କର୍ଡିନେଟିଂ ମାର୍କେଟ ଉଚ୍ଚିଭୂମି ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ମାର୍କେଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅଟନ୍ତି?

ମାର୍କେଟ ଉଚ୍ଚିଭୂମି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ (ଯଥା. ମଞ୍ଚୁରୀ, ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ) ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚିଭୂମିକୁ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ, ଡିପୋଜିଟରୀ ଏବଂ କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ। ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମାର୍କେଟ ଉଚ୍ଚିଭୂମି ସଂସ୍ଥା (ଏମଆଇଆଇଏସ) ଭାବରେ ପରିଚିତ ଅଟନ୍ତି ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜିକୃତ ମାର୍କେଟ ଉଚ୍ଚିଭୂମି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର (ଏମଆଇଆଇଏସ) ଗୋଟିଏ ତାଲିକା ଲିଙ୍କରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ: <https://www.sebi.gov.in/intermediaries.html>.

ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜୀକୃତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ ମାର୍କେଟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଏକ ଉଚ୍ଚିତ ଢଙ୍ଗରେ ସାରା ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ସ୍କିନିଭିଡିକ ଟ୍ରେଡିଂ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ଭାରତରେ ଏସଇବିଆଇ ଅନୁମୋଦିତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଲିଙ୍କରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ: <https://www.sebi.gov.in/stock-exchanges.html>.

ସାରା ଦେଶର ପ୍ରମୁଖ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ବିଏସଇ ଲିମିଟେଡ୍ (ବିଏସଇ), ନ୍ୟାସନାଲ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏନଏସଇ) ଏବଂ ମେଟ୍ରୋପଲିଟାନ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମଏସଇ)।

କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନଗୁଡ଼ିକ: କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକର ସେଟେଲମେଣ୍ଟକୁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ରେତା ନିଜେ କ୍ରୟ କରିଥିବା ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ପାଇବେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିକ୍ରେତା ନିଜେ ବିକ୍ରୟ କରିଥିବା ସିକ୍ସ୍‌ସିଟିସ୍ ନିମନ୍ତେ ମନି ପାଇବେ।

ଡିପୋଜିଟରୀଗୁଡ଼ିକ: ଡିପୋଜିଟରୀଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସେହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଡିମାଟିଆଲାଇଜେଡ/ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଆକାରରେ ରଖନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରୀମାନଙ୍କ (ଡିପି) ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ଡିମାଟ ସେବାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ଆମ ଦେଶରେ ଦୁଇଗୋଟି ଡିପୋଜିଟରୀ ରହିଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ହେଉଛି, ନ୍ୟାସନାଲ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଡିପୋଜିଟରୀ ଲିମିଟେଡ (ଏନଏସଡିଏଲ) ଏବଂ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଡିପୋଜିଟରୀ ସର୍ଭିସେସ (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ (ସିଡିଏସଏଲ)। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରୀମାନେ (ଡିପିଏସ) ରହିଛନ୍ତି (ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକ ପରି), ଏଗୁଡ଼ିକ ନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସେବାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯେପରିକି, ଗୋଟିଏ ଡିମାଟ ଏକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ଏବଂ ବଜାୟ ରଖିବା, ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ଡିମାଟିଆଲାଇଜେସନ ଇତ୍ୟାଦି।

ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍କେଟଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତମ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାର୍କେଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ। ଏହି ମାର୍କେଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ କିଣାବିକାରେ ଅର୍ଡର ନିର୍ବାହ କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି, ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ସମ୍ବଳନ୍ତି ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ଚେଡିଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି। କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ମଧ୍ୟସ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରମାନେ, ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ, ମର୍ଚାଣ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କରମାନେ, ସେୟାର ଏବଂ ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ, ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରମାନେ ଇତ୍ୟାଦି। ଏହି ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଏସଇସିଆଇ ସହିତ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମରେ ବାନ୍ଧି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏସଇସିଆଇ ସହିତ ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାର୍କେଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥଗୁଡ଼ିକଙ୍କର ଏକ ତାଲିକାକୁ ନିମ୍ନ ଲିଙ୍କରେ ଅଭିଗମ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ: <https://www.sebi.gov.in>।

ନିବେଶର ମୌଳିକ କଥାଗୁଡ଼ିକ

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ଆପଣ ନିବେଶ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ନିଜର ନିବେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଦରକାର, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ରିସ୍କ ଯୁକ୍ତ (କେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣ ରିସ୍କ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି)କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଦରକାର। ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିବେଶ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆପଣଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକୁ ଏବଂ ଦରକାରଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ଅଭିଳାଷିତ ପସନ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ହେବା ଉଚିତ। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଲାଗାତାର ରିଟର୍ନ ଦେଉଥିବା ନିରାପଦ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ଆପଣ ଅଧିକ ରିସ୍କ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ଆପଣଙ୍କୁ ଅଧିକ ରିଟର୍ନ ଦେଉଥିବା ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିବେଶ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ରିସ୍କ ନେଇ ଆସେ। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଅଟୋମୋବାଇଲ ଶିଳ୍ପର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ଅଟୋମୋବାଇଲ ଶିଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରିସ୍କକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବ (ବିକ୍ରି ବୃଦ୍ଧି କିମ୍ବା ହ୍ରାସ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ବ୍ରାଣ୍ଡର କାରଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବ୍ରାଣ୍ଡର କାରଗୁଡ଼ିକ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ବିକ୍ରି ହୋଇପାରେ, ଇତ୍ୟାଦି)। ଥରେ ଆପଣ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିସାରିବା ପରେ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ରିସ୍କ ଯୁକ୍ତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିସାରିବା ପରେ, ଦୟାକରି ଆପଣ କେତେ ପରିମାଣରେ ଏବଂ କେତେ ସମୟ ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ନିବେଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରନ୍ତୁ। ରିସ୍କ ନେବାର ଦକ୍ଷତା ନିବେଶକ ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ନିବେଶକାରୀଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ବୟସ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ।

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର, ଦାୟିତ୍ଵ, ନିବେଶରେ କଣ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ କଣ ନକରିବା ଉଚିତ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଏସଇସିଆଇ, ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀ ଝେବସାଇଟ/ଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ। ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟ ନିବେଶରେ କରଣୀୟ ଏବଂ ଅକରଣୀୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାର ପରିଶିଷ୍ଟ-ରେ ମଧ୍ୟ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି। ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାର ପରିଶିଷ୍ଟ-ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି।

ନିବେଶକାରୀମାନେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ। ସେମାନେ ଯତ୍ନ ସହିତ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପଢ଼ିବା ଉଚିତ, ଯେପରି କି କମ୍ପାନୀ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରକଟାକରଣଗୁଡ଼ିକ, ଏହାର ପ୍ରମୋଟରଗୁଡ଼ିକ, ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ, ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଇତ୍ୟାଦି। ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ଝେବସାଇଟଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ମିଳିବ।

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀମାନେ କୌଣସି ଏସଇସିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ କରିପାରନ୍ତି। ଏସଇସିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ (ମାନଙ୍କ)ର ଏକ ତାଲିକା ନିମ୍ନ ଲିଙ୍କରେ ମିଳିଯାଇ ପାରେ:

<https://www.sebi.gov.in>

ଏପରିକି ନିବେଶକାରୀମାନେ ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଅପ୍ରୟୋଜନୀୟ ନିବେଶ ପରାମର୍ଶ ବିରୋଧରେ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଉଚିତ। ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମନ୍ତେ, ଆପଣ ଏହି ପୁସ୍ତିକାର ପରିଶିଷ୍ଟ-III ଦେଖିପାରନ୍ତି।

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବାର ପ୍ରମୁଖ ରିସ୍କଗୁଡ଼ିକ

ମାର୍କେଟିଂ ରିସ୍କ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରିସ୍କ: ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ମୋଟାମୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତାକୁ ଏବଂ ଦେଶର ସାଧାରଣ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁଁ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକ ସାମ୍ନା କରୁଥିବା ରିସ୍କକୁ ଏହା ସୂଚାଇ ଥାଏ।

ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରିସ୍କ: ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ଶିଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରିସ୍କକୁ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରିସ୍କ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରିବ।

ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ରିସ୍କ: ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ରିସ୍କକୁ ମଧ୍ୟ କ୍ରୟ କ୍ଷମତା ରିସ୍କ କୁହାଯାଏ। ଏହାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ଯେ, ଗୋଟିଏ ନିବେଶରୁ ଆସୁଥିବା ଟଙ୍କା ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ହରାଇବ କାରଣ ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଏହାର କ୍ରୟ କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ ପାଏ।

ଲିକ୍ଵିଡିଟି ରିସ୍କ: ଯେତେବେଳେ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଗୋଟିଏ ନିବେଶକୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବିକ୍ରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ଲିକ୍ଵିଡିଟି ରିସ୍କ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।

ବ୍ୟବସାୟ ରିସ୍କ: କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପ୍ରତିକୂଳ ପରିଚାଳନାଗତ, ମାର୍କେଟ କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ବନ୍ଦ ହୋଇପାରେ, ଏହାକୁ ବ୍ୟବସାୟ ରିସ୍କ ସୂଚାଇଥାଏ।

ଅକ୍ଷିରତା ରିସ୍କ: କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଷ୍ଟକ ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମୟକ୍ରମେ ହ୍ରାସ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରେ ଏହି କାରଣରୁ ଅକ୍ଷିରତା ରିସ୍କ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।

ମୁଦ୍ରା ରିସ୍କ: ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ଯେତେବେଳେ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରାରେ ନିବେଶ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ବୈଦେଶିକ-ମୁଦ୍ରା-ଚେତେଡ଼ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକ କରିଛନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେ ସାମ୍ନା କରୁଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଫରେନ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ହାରଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା ହାନୀର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରିସ୍କକୁ ଏହା ସୂଚିତ କରେ।

ରିସ୍କକୁ କିପରି ହ୍ରାସ କରାଯିବ?

ନିବେଶକାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ରିସ୍କକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାରିବେ। ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ହେଉଛି ସମ୍ପତ୍ତି ଚିହ୍ନଟ, ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ସେମାନଙ୍କ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭାଜନ କରି ରିସ୍କ ହ୍ରାସ କରିପାରିବେ।

ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସିକ୍ଯୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପୂରାକ-ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ

ଇକ୍ସିଟ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ତିନିଗୋଟି ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ଦରକାର, ଯଥା:

ବ୍ୟାଞ୍ଜ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ

ବ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ

ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ

ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ।

ଗୋଟିଏ ଅନୁମୋଦିତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ବ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ କିମ୍ବା ବ୍ରୋକିଙ୍ଗ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ। ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ସିକ୍ଯୁରିଟିସ୍ କିଣାବିକା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ। ଗୋଟିଏ ବ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ନିମନ୍ତେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ଓପନିଂ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସର୍ବାକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେଏକସି) ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ।

ଆକାଉଣ୍ଟ ଓପନିଂ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା କରିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାବଧାନତାଗୁଡ଼ିକ ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ:

- ▶ ବିଭିନ୍ନ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ଟ୍ରେଡିଂ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପସନ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସୂଚାଇବା ସମୟରେ ଆପଣ ନିଜର ସ୍ବାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଦେବା ଉଚିତ।
- ▶ ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସମସ୍ତ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ/ଦେୟଗୁଡ଼ିକ/ଦଲାଇକୁ ଆପଣ ଯତ୍ନ ସହିତ ନୋଟ୍ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହାର ଏକ ରେକର୍ଡ ରଖିବା ଉଚିତ।
- ▶ ଆପଣ ଯେଉଁ ଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ ଟ୍ରେଡିଂ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତୁ (କ୍ୟାସ୍, ଏଫ ଆଣ୍ଡ ଓ, ମୁଦ୍ରା ଡେରିଭେଟିଭ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ)। ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକରେ ଟ୍ରେଡିଂ କରିବା ଡେରିଭେଟିଭ ଉପାଦଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ବୁଝାବଣା ଦରକାର କରେ।
- ▶ ଯଦି ଆପଣ ଅତିରିକ୍ତ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଯଥା ରନିଂନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ସୁବିଧା, ପାୱାର ଅଫ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ନିର୍ବାହ ଇତ୍ୟାଦି ତେବେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କୌଣସି ବିବାଦକୁ ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରକୁ ଆପଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ।
- ▶ ଆପଣ ଆକାଉଣ୍ଟ ଓପନିଂ ଫର୍ମରେ ନିଜର ଇମେଲ୍ ଠିକଣା ଏବଂ ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ। ଆପଣ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରେଡିଂ ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ରୋକର ଏବଂ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି।
- ▶ ଆପଣଙ୍କର ରେକର୍ଡ ନିମନ୍ତେ ଆପଣ ସର୍ବଦା ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ଫର୍ମର ଗୋଟିଏ ନକଲ ଦାବି କରିବା ଏବଂ ନେବା ଉଚିତ।

ଗୋଟିଏ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପଦ୍ଧତି: ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେୱାଇସି) ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଡିମାଟ/ ଟ୍ରେଡିଂ/ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବାବେଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେୱାଇସି) ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଜମା କରିବାକୁ ହେବା ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା କେୱାଇସି କଣ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା କାହିଁକି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ?

ଅର୍ଥ ୦କେଇ ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ, ୨୦୦୨ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ କେୱାଇସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଡିମାଟ/ ଟ୍ରେଡିଂ/ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବାବେଳେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ଠିକଣା ପ୍ରମାଣସ୍ୱରୂପ ଅଫିସିଆଲି ବୈଧ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଜମା କରିବାକୁ ହେବ (ଓଭିଡିଗୁଡ଼ିକ) ଏବଂ ଏହି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ କେୱାଇସି ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଅଂଶ ହେବ। ପ୍ୟାନ୍ କାର୍ଡ/ମୁଆଇଡିଏଆଇ-ଆଧାର/ ପାସପୋର୍ଟ/ ଭୋଟର ଆଇଡି କାର୍ଡ/ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ଏବଂ ଠିକଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିବେ। କେୱାଇସି ଫର୍ମ ଜମା ହୋଇଗଲା ପରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ପଷ୍ଟ କେୱାଇସି ଚିହ୍ନଟକରଣ ନମ୍ବର (କେଆଇଏନ) ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଏ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଏସଏମଏସ/ଇମେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣାଇଦିଆଯାଏ। କେୱାଇସି ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଥର ହେଉଥିବା ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ଏହା ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ଥିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୈଧ ଅଟେ। ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ସହିତ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ପୁନଶ୍ଚ ଗୋଟିଏ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ସମାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବା ଦରକାର ହେବ।

ଇ-କେୱାଲିଟି

ଇ-କେୱାଲିଟି ସୁବିଧା ବ୍ୟବହାର କରି ୟୁଆଇଡିଏଆଇ-ଆଧାର/ଡିଜି ଲକର ଉପଯୋଗ କରି ନିବେଶକାରୀମାନେ କେୱାଲିଟି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାପନ କରିପାରିବେ।

ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଷ୍ଟେସିଆଲଟରେ ଅନଲାଇନରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ବିବରଣୀ/ଫର୍ମ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ।

ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର/ପିଓଏ (ଠିକଣା ପ୍ରମାଣ)/ପିଓଆଇ (ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ)ର ସ୍କାନ ହୋଇଥିବା ଇମେଜଗୁଡ଼ିକୁ ଜମା କରନ୍ତୁ।

ଭିଡିଓ କଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଇପିଭି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାପନ କରନ୍ତୁ। (ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯାଞ୍ଚକରଣ)।

ଡକ୍ଟ୍ରିମେଣ୍ଟକୁ ଡିଜିଟାଲ ଭାବରେ

ଆକାଉଣ୍ଟ ସକ୍ରିୟ ହୋଇଯାଏ।

- ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ, ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ଏବଂ ବୁଝିଛନ୍ତି।
- କୌଣସି ଖାଲିଥିବା ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ।
- ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା କିଟର ପରିଶିଷ୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କରଣୀୟ ଏବଂ ଅକରଣୀୟଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବଦା ଦେଖନ୍ତୁ।
- ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏସଏମଏସ ଏବଂ ଇମେଲ୍ ଚେତାବନୀଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ, ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଏବଂ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ଏବଂ ଇମେଲ ଠିକଣା ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ।

ବସ୍ତ୍ର ସର୍ଭିସସେ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ (ବିଏସଡିଏ)

ବେସିକ୍ ସର୍ଭିସସେ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ (ବିଏସଡିଏ):

ବେସିକ୍ ସର୍ଭିସସେ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ହେଉଛି ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ସୁବିଧା ଯାହା ଗୋଟିଏ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ (ସମସ୍ତ ଡିପୋଜିଟରୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ) ଏବଂ କୌଣସି ସମୟରେ ଅଣ-ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ (ଇକ୍ସିଟିଗୁଡ଼ିକ ଭଳି) ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ।

ବିଏସଡିଏ ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକର (ଏଏମସି) ଷ୍ଟକ୍ସର ନିମ୍ନରେ ଯେପରି ଦିଆଯାଇଛି ସେହି ପରି ଅଟେ:

ସିକ୍ୟୁରିଟି ପ୍ରକାର	ହୋଲଡିଂଗୁଡ଼ିକର ସ୍କାବସ୍ ମୂଲ୍ୟ	ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ
ଅଣ-ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ	ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୦,୦୦୦/-	ଏଏମସି ନାହିଁ
	ଟଙ୍କା. ୫୦,୦୦୧୦।ରୁ ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦୦/-	ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦୦/-
ରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ	ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧,୦୦,୦୦୦/-	ଏଏମସି ନାହିଁ
	ଟଙ୍କା. ୧,୦୦,୦୦୧ ଠାରୁ ଟଙ୍କା ୨,୦୦,୦୦/-	ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦୦/-

ଏହି ବିଷୟରେ ସଦ୍ୟତମ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଦୟାକରି ଏସଇବିଆଇ ୱେବସାଇଟ କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଡିପୋଜିଟରୀ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।

ଉପରଲିଖିତ ଡିନିଗୋଟି ଆକାଉଣ୍ଟର ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ (ଯଥା, ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ, ଗୋଟିଏ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ) ସର୍ବଦା "e-in-e" ଆକାଉଣ୍ଟ ଭାବରେ ବୁଝାଯାଏ। ନିବେଶକାରୀମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ/ବ୍ରୋକର/ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଉପରଲିଖିତ ଡିନିଗୋଟି ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାବରେ ଖୋଲିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ସେମାନେ ଜଣେ ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ/ବ୍ରୋକର/ସଂସ୍ଥା ପାଖକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି ଯିଏ ସମସ୍ତ ଡିନିଗୋଟି ଖୋଲିବାର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି।

ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କର ତାଲିକା ଏସଇବିଆଇ ଅଫିସିଆଲ ୱେବସାଇଟ(www.sebi.gov.in)ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇପାରେ କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀଗୁଡ଼ିକର ୱେବସାଇଟଗୁଡ଼ିକରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇପାରେ।

ଅଧିକାର ପତ୍ର

ଅଧିକାର ପତ୍ର ହେଉଛି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଥିବା ଏକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ କାରଣ ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏବଂ ମନି ଉପରେ ରହିଥିବା ଆପଣଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେବାର କ୍ଷମତା ଏହାର ରହିଛି। ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପେ-ଇନ୍/ପେ-ଆଉଟ୍ ପାର୍ଟିଗୁଡ଼ିକୁ ସୁବିଧା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ଜଣେ ଗ୍ରାହକ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଏବଂ/କିମ୍ବା ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଡିମାଟ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଚଳାଇବାକୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅଧିକାର ପତ୍ର (ପିଓଏ) ନିର୍ବାହ କରିପାରନ୍ତି। ଏସଇବିଆଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଏବଂ/କିମ୍ବା ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ପତ୍ର (ପିଓଏ) ନିର୍ବାହ କରାଯାଇପାରେ।

ଏସଇବିଆଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ଅଧିକାର ପତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ଅଧିକାର ପତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାମୂଳକ ଅଟେ - ଯଦି ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ଯେ, ଅଧିକାର ପତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଆପଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉପାଦେୟ ଅଟେ ତେବେ ଆପଣ ଏହା ସଂରକ୍ଷଣ କରିପାରନ୍ତି। ଆପଣ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର ପତ୍ରକୁ ରଦ୍ଦ କରିପାରିବେ।

ଯଦି ପିଓଏ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି କାରଣରୁ ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆପଣଙ୍କ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସେୟାର ଟ୍ରାନ୍ସଫର କରାଯାଏ ତେବେ ଆପଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ଉଚିତ। ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆସେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଆପଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି ତାହା ହେଲେ ଆପଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ବିଷୟରେ ଡିପୋଜିଟରୀ/ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ଉଚିତ।

ଯଦି ଆପଣ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର/ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅଧିକାର ପତ୍ର (ପିଓଏ) ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ଦୟାକରି ଏସଇବିଆଇ/ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ/ଡିପୋଜିଟରୀ ଦ୍ୱାରା ଜାଣା କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଦେଖନ୍ତୁ। ସେମାନଙ୍କର ଅଫିସିଆଲ ୱେବସାଇଟଗୁଡ଼ିକରେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ।

ନିର୍ବଦ୍ଧଶୋବଳୀ
<https://www.sebi.gov.in/>

୧୧

ନାମାଞ୍ଜନ

ନାମାଞ୍ଜନ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ସୁବିଧା ଯାହା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରିବାରେ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରେ, ଯିଏ କି ନିବେଶକଙ୍କର ମୂଳ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ତିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଦାବି କରିପାରିବେ କିମ୍ବା ଏହାର (ମୁ୍ୟତୁଆଳ ଫଣ୍ଡ ମୁନିଟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ) ବିମୋଚନ ଆୟଗୁଡ଼ିକୁ ଦାବି କରିପାରିବେ।

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କଟରେ ମୁଁ କିପରି ନିବଶେ କରିବି?

୧୨

ପୁରାଥମିକ ମାର୍କଟେ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବଶେ

ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଜାରୀକର୍ତ୍ତା କମ୍ପାନୀ ପବ୍ଲିକ ଅଫର ମାଧ୍ୟମରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଚୁର କରେ ସେତେବେଳେ ଆପଣ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରି ଆପଣ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ। ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଚୁର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜାରୀକର୍ତ୍ତା କମ୍ପାନୀକୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମ କାନୁନ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ମାନିବାକୁ ହେବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନୀତି ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନ କରାଯିବା ଆବଣ୍ଟିତ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତିପି ସହିତ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିବା ତିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ କ୍ରେଡିଟ ହେବା ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନ ତିମାଟ ଆକାରରେ କରାଯିବ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟକ୍ରମେ ଭୌତିକ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ପରିଣତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କର ପସନ୍ଦ ରହିଛି। ସର୍ବସାଧାରଣ ମଞ୍ଚୁରୀ ବନ୍ଦ ହେବାର ଛଅ (୦୬)ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନପ୍ରାପ୍ତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ ଯେଉଁଠି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଟ୍ରେଡିଂ ହୋଇଥାଏ।

ଦୟାକରି ମନେରଖନ୍ତୁ:
ଏସଇବିଆଇ ନୁତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଆପଣ ସେୟାର ପ୍ରମାଣପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଭଳି ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଭୌତିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ତିମାଟ ଆକାରରେ ରଖିପାରିବେ ଏପରିକି ଏପ୍ରିଲ ୦୧, ୨୦୧୯ ଠାରୁ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଟ୍ରାନ୍ସଫର କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି କେବଳ ସେଗୁଡ଼ିକ ତିମାଟ ଆକାରରେ ରଖାଯାଏ। ସେଇଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ତିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ତିମାଟ ଆକାରରେ ରଖିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଏ। ଉତ୍ତରାଧିକାର କିମ୍ବା ବଂଶାନୁକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଯଦି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହି ନିୟମ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ।

ପୁରାଧର୍ମିକ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ କରିବାର ପୂରକ୍ରିୟା

ଆପଣ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଅଫର/ଇସ୍ୟୁ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରି କମ୍ପାନୀ ଠାରୁ ସିଧାସଳଖ କିଣି ପାରିବେ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଇସ୍ୟୁ ଖୋଲାଥିବା ସମୟରେ ଦେୟ ପଇଠ କରି କିଣି ପାରିବେ। ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ ଆପଣ ନିଜର ନାମ, ଠିକଣା, ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା, ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ବିବରଣୀ, ଯେଉଁ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ କ୍ରେଡିଟ ହେବ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ।

ସେହି ଆଇପିଓରେ ନିବେଶ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନିବେଶକାରୀମାନେ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଆବଦ୍ଧ ପରିମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ଆବେଦନ (ଏଏସବିଏ) ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏକାକୃତ ପେମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଟରଫେସ (ୟୁପିଆଇ) କୁ ଏକ ପେମେଣ୍ଟ ମେକାନିଜମ (ପୁସ୍ତିକାରେ ପରେ ବିଷୟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଛି)। ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ତାହା ପରେ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ଆବଣ୍ଟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହେବ। ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ମନି ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ନିବେଶକ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ପରେ ନିବେଶକଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆବଦ୍ଧ ହୁଏ। ମଞ୍ଜୁରୀଟି ବନ୍ଦ ହେବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଆଇପିଓର ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ୫ (୨)ଟି କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ସମୟ ନିଏ। ଯେଉଁ ନିବେଶକମାନଙ୍କୁ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ନିମନ୍ତେ ଫଣ୍ଡ

ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ବିୟୋଗ ହୁଏ। ଯଦି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ଆବେଦନକାରୀ ନିବେଶକଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ମୁକ୍ତ ହୁଏ।

ସତର୍କତା ରହିବା ରହିବା:

- ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିବରଣୀ ପତ୍ରିକା/ରେଡ ହେରିଙ୍ଗ ବିବରଣୀ ପତ୍ରିକା/କମ୍ପାନୀର ଅଫର ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ପଢ଼ନ୍ତୁ।
- ସର୍ବସାଧାରଣ ମଞ୍ଜୁରୀରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବା ସମୟରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପରିମାଣ ଉପରେ ସଠିକ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ।
- ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଆପଣ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ତାହାର ନୋଟ୍ କରନ୍ତୁ।
- ମାର୍କେଟ ଆବେଗଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ନିବେଶ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ବରଂ କମ୍ପାନୀ ବିଷୟରେ ଏବଂ ଏହାର ଆର୍ଥିକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଚତୁରତାର ସହିତ ନିବେଶ କରନ୍ତୁ।

୧୪

ଆବଦ୍ୟ ପରିମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ ଆବେଦନ (ଏଏସବିଏ)

ଏଏସବିଏ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏବେ ଆଇପିଓଗୁଡ଼ିକରେ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ। ଏଏସବିଏରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନି, ଯେଉଁଥିରେ ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରହେ। ସେୟାର ଇତ୍ୟାଦିର ଆବେଦନରେ ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ଅର୍ଥରାଶି ବିମୁକ୍ତ କରାଯାଏ। ବନ୍ଦ ରଖାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥରାଶି ସୁଧ ଅର୍ଜନ କରୁଥାଏ ଏବଂ ଅଣ-ବେଶ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫେରସ୍ତର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ। ସେଇଥି ପାଇଁ ଆଇପିଓଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବାସ୍ତବରେ ଗୋଟିଏ ଟେକ୍ ପଠାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏବେ ଆପଣ ଆବଦ୍ୟ ପରିମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ ଆବେଦନ (ଏଏସବିଏ) ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ, ଯାହା କେତେକ ଅସୁଲକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଶାଖାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସୁବିଧା କରାଯାଇଛି। ଏହି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଏସଇବିଆଇ ୱେବସାଇଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି।

ଏକ ପେମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ଏକୀକୃତ ପେମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଟରଫେସ (ୟୁପିଆଇ)କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏବେ ଆଇପିଓଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିପାରିବେ। (ୟୁପିଆଇ)କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିବେଶ କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପରିଶିଷ୍ଟ-IVରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି।

୧୫

ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍କଟେ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶ

[୧୧]ରେ ଆପଣ ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥିବା ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେଡିଂ/ବ୍ରୋକିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିଦେବା ପରେ ଆପଣ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ କିଣାବିକା କରିପାରିବେ। ଆପଣଙ୍କ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନଲାଇନ ଟ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରି ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ କିଣାବିକା ନିମନ୍ତେ ଆପଣ ଅର୍ଡର ରଖିପାରିବେ। ବ୍ରୋକରଙ୍କ ୱେବସାଇଟ, ବ୍ରୋକରଙ୍କ ମୋବାଇଲ ଟ୍ରେଡିଂ ଆପ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନଲାଇନ ଟ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ। ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେଡ ଫାସିଲିଟିରେ, ବ୍ରୋକରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନିଜେ ଯାଇ କିମ୍ବା ଷ୍ଟକବ୍ରୋକରମାନଙ୍କର ଅନୁମୋଦିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନଲାଇନ ଟ୍ରେଡିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ।

ଅର୍ଡର ରଖିବାର ମୋଡଗୁଡ଼ିକ:

ସତର୍କତା ରହିବା ରହିବା:

- ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର କିଣାବିକା କେବଳ ଏସଇସିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବା ଉଚିତ।
- ମାଧ୍ୟମିକ ମାର୍କେଟରେ ରେଡିଂ କରିବା ସମୟରେ ଆପଣ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ନିକଟରେ ରଖୁଥିବା ଅର୍ଡରଗୁଡ଼ିକର ଗୋଟିଏ ରେକର୍ଡ ରଖନ୍ତୁ।

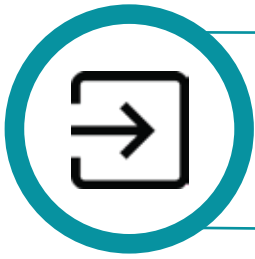
ଚ୍‌ରଡେ଼ ଦିବସଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଚ୍‌ରଡେ଼ ଓ ସେଟେଲମେଣ୍ଟ ଚକ୍ର

ସପ୍ତାହର ସମସ୍ତ ଦିନଗୁଡ଼ିକରେ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ରେଡିଂ ହୁଏ (ଶନିବାର, ରବିବାର ଏବଂ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ଛୁଟିଦିନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ)। ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୟ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଥମିକ ସେଟେଲମେଣ୍ଟ (ବିଶେଷକରି ଆପଣଙ୍କ କ୍ରୟ ଅର୍ଡର ସଫଳତାର ସହିତ ନିର୍ବାହ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଠାରୁ ନିଶ୍ଚିତତା ପାଇବା ପରେ) ନିମନ୍ତେ ପେ-ଇନ ଦିବସ ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ନିଜର ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଦେୟ ପଇଠ କରିବା ଦରକାର। ଠିକ୍ ସେହିପରି ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଥମିକ ସେଟେଲମେଣ୍ଟ ନିମନ୍ତେ ପେ-ଇନ ଦିବସ ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ପଇଠ କରିବା ଦରକାର।

ପେ-ଇନ ଦିବସ ଏବଂ ପେ-ଆଉଟ୍ ଦିବସ କଣ? ପେ-ଇନ ଦିବସ ହେଉଛି ଯେତେବେଳେ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନକୁ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିବେ କିମ୍ବା ପେମେଣ୍ଟ କରିବେ। ପେ-ଆଉଟ୍ ଦିବସଟି ହେଉଛି ଯେତେବେଳେ କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନ ବ୍ରୋକରଙ୍କୁ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିବେ କିମ୍ବା ପେମେଣ୍ଟ କରିବେ। ସେଟେଲମେଣ୍ଟ ଚକ୍ର ଏକ ଡ+୨ ରୋଲିଂ ସେଟେଲମେଣ୍ଟ ଭିତ୍ତିରେ ଠାରୁ ଲାଗୁ ଏପ୍ରିଲ ୦୧, ୨୦୦୩ (ଯେଉଁଠାରେ T ବ୍ୟବସାୟ ଦିବସକୁ ବୁଝାଏ)। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ସୋମବାରରେ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶେଷଭାବରେ ସେହି ବୁଧବାର ଦିନ ସମାଧାନ କରାଯାଏ।

(ବ୍ୟବସାୟ ଦିବସ ୦ାରୁ ୨ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ)। ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯେ, ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ପେ-ଇନ ଏବଂ ପେ-ଆଉଟକୁ ୭+୨ ଦିନରେ ସମାପନ କରାଯାଏ।

ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକର/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ପେ-ଇନ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବ୍ରୋକରମାନଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକର/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ।

ପେ-ଆଉଟ: ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକର/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ପେ-ଆଉଟ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଆକାଉଣ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ବ୍ରୋକରମାନଙ୍କକୁ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକର/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ।

ସତର୍କତା ରହିବା ରହିବା:

- ସର୍ବଦା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ, ବ୍ୟବସାୟର ସେଟେଲମେଣ୍ଟ୍ ଚକ୍ରର ପେ-ଇନ ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ନିଜର ବ୍ୟାଙ୍କ/ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପାଣ୍ଠି/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ରଖନ୍ତି।
- ସେଟେଲମେଣ୍ଟ୍ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପାଣ୍ଠି/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବ ରହିଲେ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ନିବେଶକାରୀଙ୍କର ଅଧିକ କ୍ଷତି ହୋଇପାରେ।

ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍

ଗୋଟିଏ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ ହେଉଛି ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟର ଏକ ପ୍ରମାଣ। ଏହା ଗୋଟିଏ ଆଇନଗତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ଅଟେ ଯେଉଁଥିରେ ନେଶଦେଶର ସର୍ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ରହିଥାଏ, ଯେପରି କି କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା/ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ, ବ୍ୟବସାୟ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ, ବ୍ୟବସାୟର ସମୟ, ବ୍ରୋକରଜେଜ୍ ଇତ୍ୟାଦି ବାସ୍ତବ ରୂପରେ କିମ୍ବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଭାବରେ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବା ଯଦି ଆପଣ ଗୋଟିଏ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ ନିମନ୍ତେ ବାଛନ୍ତି ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଇମେଲ ଆଇଡିର ସର୍ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସହିତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଵୀକୃତକରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏହି ପ୍ରକାରର

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଜିଟାଲ ଭାବରେ ସ୍ଵାକ୍ଷର କରାଯିବ, ଏନକ୍ରିପ୍ଟ୍ ହେବ ଏବଂ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଏହି ପ୍ରକାରର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ଗୁଡ଼ିକ ହେବା ଉଚିତ୍

ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂରକ୍ଷିତ କରାଯିବା ଉଚିତ। ଏଗୁଡ଼ିକର ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି, ବିଶେଷକରି ଯଦି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୌଣସି ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।

ସତର୍କତା ରହିବା ରହିବା:

- ବ୍ୟବସାୟ ହେବାର ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଷ୍ଟକ ଟ୍ରାକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଯଦି ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅନିୟମିତତା ହୁଏ ତେବେ ନିବେଶକାରୀ ଏହି ବିଷୟରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଷ୍ଟକ ଟ୍ରାକରଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ।
- ମାର୍କେଟରେ ଅର୍ଡରଗୁଡ଼ିକ ରଖିବା ବେଳେ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ୍ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବା ବିବରଣୀ ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଖାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବଦା ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ। ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅନିୟମିତତା ହୁଏ ତେବେ ଏହି ବିଷୟରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣଙ୍କର ଷ୍ଟକ ଟ୍ରାକରଙ୍କୁ ଜଣାନ୍ତୁ।

ଗ୍ରାହକ ଅର୍ଡରର ରେକର୍ଡ:

ଗ୍ରାହକମାନେ ଏହିଭଳି ଅର୍ଡର ରଖିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ରଖିବା ପରେ ହିଁ କେବଳ ଷ୍ଟକ ଟ୍ରାକରମାନେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ବାହ କରିବା ଦରକାର, ଯାହା ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଆକାରରେ ହୋଇପାରିବ:

- ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଏବଂ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଭୌତିକ ରେକର୍ଡ,
- ଟେଲିଫୋନ୍ ରେକର୍ଡିଂ,
- ଅଧିକୃତ ଇମେଲ୍ ଆଇଡିରୁ ଇମେଲ୍,
- ଇଣ୍ଟରନେଟ ନେଶନେଶଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଲଗ,
- ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକର ରେକର୍ଡ,
- ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯାଞ୍ଚଯୋଗ୍ୟ ରେକର୍ଡ।

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏସଏମଏସ୍ ଏବଂ ଇମେଲ୍ ଚତୋବନୀଗୁଡ଼ିକ

ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏସଏମଏସ୍ ଏବଂ ଇମେଲ୍ ଚତୋବନୀ ସୁବିଧାକୁ ବାଛି ପାରିବେ, ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଟ୍ରେଡିଂ ଏବଂ ଡିମାଣ୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ହେଉଥିବା ବ୍ୟବସାୟ/ନେଶନେଶ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ମାଗଣାରେ ଏସଏମଏସ୍ ଏବଂ ଇମେଲ୍ ଚତୋବନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇବେ। ଏହି ସୁବିଧାକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀମାନେ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଯେ, ସେମାନଙ୍କର ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର ଏବଂ ଇମେଲ୍ ଆଇଡିଗୁଡ଼ିକ ସେୟାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଷ୍ଟକ ଟ୍ରାକର ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଅଦ୍ୟତିତ ହୋଇଛି।

ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ସୁରକ୍ଷା

ସାଧାରଣରେ ଜଣେ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ନେଶଦେଶ (କ୍ରମ/ବିକ୍ରମ)ର ସେଟଲମେଣ୍ଟକୁ ପାଣ୍ଟି/ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ପେ-ଆଉଟର ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ କରାଯିବା ଏପରିକି ଯଦି ଆପଣ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି ତେବେ ଗୋଟିଏ ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆପଣ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରିପାରନ୍ତି ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆପଣଙ୍କ ସେୟାର କିମ୍ବା ପାଣ୍ଟିଗୁଡ଼ିକୁ, ଯାହା ବି ହୋଇପାରେ; ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟିଏ ଅଲଗା ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରଖାଯିବ।

ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ସହଜ ନେଶଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଫଳରେ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ବା ପାଣ୍ଟିଗୁଡ଼ିକ ଭବିଷ୍ୟତ ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକର ସେଟଲମେଣ୍ଟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଆଡ଼ଜଷ୍ଟ ହୁଏ।

ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ସୁରକ୍ଷା ଆକାଉଣ୍ଟର ତାରିଖ ରହିବ ଏବଂ ଏହା ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ। ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ସୁରକ୍ଷା ଆକାଉଣ୍ଟର ତାରିଖ ରହିବ ଏବଂ ଏହା ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ। ପାଣ୍ଟି ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ସେଟଲମେଣ୍ଟ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ, ଅତି କମରେ ୩୦ ଦିନରେ ଥରେ / ୯୦ ଦିନରେ ଥରେ, ଯେଉଁ ଭଳି ଭାବରେ ନିବେଶକାରୀମାନ (ଗ୍ରାହକ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଛାଯାଇଥାଏ।

ବ୍ୟବସାୟ ଯାଞ୍ଚକରଣ

ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ୱେବସାଇଟଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟବସାୟ ଯାଞ୍ଚକରଣ ମୋଡ୍ୟୁଲ ଗୋଟିଏ ବହୁତ ସରଳ ସରଞ୍ଜାମ ଅଟେ। ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ତ+୧ ଦିବସରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ।

ମାର୍ଜିନ ଟଙ୍କା କଣ?

ମାର୍ଜିନ ଟଙ୍କା ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ/କ୍ଲିୟରିଂ କର୍ପୋରେସନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଏ ଏବଂ ବ୍ରୋକରମାନଙ୍କ ଡରଫ୍ଟରୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବ୍ରୋକରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଏ। ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକ କିଣିବା ନିମନ୍ତେ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକର ଅଦେୟତା ରିସ୍କକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଜଣେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରି ନିମନ୍ତେ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ଅଦେୟ ପାଇଁ ମାର୍ଜିନ ଟଙ୍କା ଅସ୍ତ୍ରୁଳ କରାଯାଏ। ମାର୍ଜିନକୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ଆକାରରେ କିମ୍ବା ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ କିମ୍ବା କ୍ୟାସ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଥା: କ୍ଷାୟୀ ଜମାଗୁଡ଼ିକ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ୟୁଏଚ୍ଏଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଏକକ, ସରକାରୀ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଡିମାଟ ଆକାରରେ

ଗ୍ରେଜେରୀ ବିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଇଡ୍ୟାଦି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୦୧, ୨୦୨୦ ଠାରୁ ଲାଗୁ ନିବେଶକାରୀମାନେ (ଗ୍ରାହକ) କେବଳ "ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍" ଆକାରରେ ମାର୍ଜିନ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ସମକ୍ଷରେ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଧକ ରଖିବ।

ସଅଲ ପେ-ଇନ୍: ଯଦି ନିବେଶକାରୀ ମାର୍ଜିନ ପଇଠ କରିବାରୁ ଛାଡ଼ି ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତେବେ ନିବେଶକାରୀ "ସଅଲ ପେ-ଇନ୍" ସୁବିଧା ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ପେ-ଇନ୍ ଚାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ରୋକରଙ୍କୁ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକର ପେମେଣ୍ଟ/ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ଡେଲିଭରି କରାଯିବ କିମ୍ବା ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିବା ସମୟ/ଚାରିଖ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।

ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ

ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ରୋକର ଏବଂ ଡିପୋଜିଟରୀଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମାସିକ ରିପୋର୍ଟ, ଟ୍ରେମାସିକ ରିପୋର୍ଟ ଇଡ୍ୟାଦି ଭଳି ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ମାଗଣାରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆପଣ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି। ଆପଣଙ୍କର ପଞ୍ଜିକୃତ ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବରରେ କିମ୍ବା ଇମେଲ୍ ଆଇଡିରେ ଡିପୋଜିଟରୀଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କୁ

ଜଣାଇବେ ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ହୋଇଥିବା ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଯଦି ଆପଣ ବାର୍ତ୍ତାଚିକୁ ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ତେବେ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଡିପୋଜିଟରୀ, ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ, ଆପଣଙ୍କ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ, ବ୍ରୋକରଙ୍କ ସହିତ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ସହାୟତା ନିମନ୍ତେ ଏସଇବିଆଇ ଦେୟମୁକ୍ତ ହେଲ୍ପଲାଇନରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ। ସର୍ବଦା ଆପଣଙ୍କର ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥମାନଙ୍କ ସହିତ ଅଦ୍ୟତିତ କରି ରଖନ୍ତୁ ଯାହା ଫଳରେ ଆପଣ ସମୟାନୁସାରେ ଚେତାବନୀଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ ପାଇପାରିବେ। ଯଦି ଆପଣ ଏଭଳି ଏକ ରିପୋର୍ଟ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ତେବେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏହି ମାମଲାକୁ ଉଠାନ୍ତୁ।

ଆପଣ ନିଜର ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ମାର୍ଚ୍ଚ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଫଣ୍ଡ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ବାଲାନ୍ସ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି।

୨୩

ସଂଗଠିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରେଟେଜି (ସିଏଏସ)

ସଂଗଠିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରେଟେଜି (ସିଏଏସ) ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ/ସଂଯୁକ୍ତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରେଟେଜି ଯାହା ଗୋଟିଏ ମାସରେ ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଆକାଉଣ୍ଟ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀକୁ ଦେଖାଇ ଥାଏ ଏବଂ ତିନିମାସ ଆକାଉଣ୍ଟ (ଗୁଡ଼ିକ)ରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଏ। ଆପଣଙ୍କର ସିଏଏସ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଆପଣ ନିଜର ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର/ଜିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ୟାନ କାର୍ଡ ନମ୍ବରକୁ ଅବ୍ୟତିତ କରିବା ଉଚିତ।

୨୪

ଡେରିଭେଟିଭସ ମାର୍କେଟ

ଡେରିଭେଟିଭସ ଆର୍ଥିକ ସରଞ୍ଜାମଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାରଭୂତ ସିକ୍ୟୁରିଟି କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ ସରଞ୍ଜାମ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରନ୍ତି ବୋଲି ବୁଝାଯାଏ। ଏହି ଆଧାରଭୂତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ, କମୋଡିଟି, ମୁଦ୍ରା ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇପାରିବ।

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଦର ରିସ୍କକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଥମିକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ। ହେଲିଂଂ ହେଉଛି ମୌଳିକ ଭାବରେ ଏକ ରିସ୍କ ପରିଚାଳନା କୌଶଳ ଯେଉଁଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ବିରୋଧାତ୍ମକ ଦର ଏପଟସେପଟ ହେବାର ରିସ୍କକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିବେଶକାରୀମାନେ କୌଶଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସରଞ୍ଜାମଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି।

ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକରେ ଫ୍ଲେୟରମାନେ ହେଜର ହୋଇପାରନ୍ତି, ପୂର୍ବାନୁମାନକାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଆର୍ବିଟ୍ରେଜର ହୋଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ।

ପୁଅଚର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିକଳ୍ପବିକଳ୍ପ, କିମ୍ବା ସାଧାରଣରେ ଏଫ ଆଣ୍ଡ ଓ ଭାଗ ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଏଗୁଡ଼ିକ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟର ଡେରିଭେଟିଭସ ସେଗମେଣ୍ଟର ଏକ ଜରୁରୀ ଅଂଶ ଅଟନ୍ତି। ପୁଅଚର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିକଳ୍ପ ହେଉଛନ୍ତି ଦୁଇଟି ଅଲଗା ପ୍ରକାରର ଡେରିଭେଟିଭସ।

ଏକ ଭବିଷ୍ୟତ ଚୁକ୍ତିନାମା ହେଉଛି ଏକ ଆଧାରଭୂତ ଉତ୍ପାଦକୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏକ ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟରେ କିଣିବା କିମ୍ବା ବିକିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ମାନକୀକୃତ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଟ୍ରେଡେଡ ଚୁକ୍ତିନାମା।

ଏକ ବିକଳ୍ପ ଚୁକ୍ତିନାମା ହେଉଛି ଆର୍ଥିକ ସରଞ୍ଜାମ ଯାହା ବିକଳ୍ପର କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକଳ୍ପିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବାକୁ ଅଧିକାର ଦିଏ କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦିଏ ନାହିଁ। ଗୋଟିଏ କଲ୍ ବିକଳ୍ପ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଧାରଭୂତ ସିକ୍ୟୁରିଟି କିଣିବାର ଅଧିକାର ଦିଏ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପୁଟ୍ ବିକଳ୍ପ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଧାରଭୂତ ସିକ୍ୟୁରିଟିକୁ ବିକ୍ରି କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଏ। ନିବେଶକାରୀମାନେ ଗୋଟିଏ ବିକଳ୍ପ ଚୁକ୍ତିନାମା କିଣିବା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଆଦାୟ କରାଯାଏ।

ଦୟାକରି ମନେରଖନ୍ତୁ ଯେ, ଡେରିଭେଟିଭଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ରିସ୍କ ଉପାଦ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ହେଜିଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ। ଖୁଚୁରା ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ।

ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକ

୨୫

ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ

ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡ ଅନେକ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ମନି ଆଣିଥାଏ ଏବଂ ସେହି ମନିକୁ ଷ୍ଟକଗୁଡ଼ିକରେ, ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ, ସ୍ୱଳ୍ପକାଳୀନ ମନି-ମାର୍କେଟ୍ ସରଞ୍ଜାମଗୁଡ଼ିକରେ, ଅନ୍ୟ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଏହି ନିବେଶଗୁଡ଼ିକର କେତେକ ସମଷ୍ଟିରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି। ସମସ୍ତ ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ସ୍ଥିର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏସଇବିଆଇ ସହିତ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବା ଦରକାର। ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡ ସ୍ଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଭିତ୍ତିକରି ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ। ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକର ଡିଜାଇନ କରାଯାଏ- ରିସ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହୁଥିବା ନିବେଶକାରୀମାନେ (ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ରକ୍ଷଣଶୀଳ ନିବେଶକାରୀ ଯିଏ ଅଧିକ ରିସ୍କ ନେବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ନାହିଁ), ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ନିବେଶକାରୀମାନେ (ନିବେଶକାରୀ ଯିଏ କିଛି ପରିମାଣର ରିସ୍କ ନେଇପାରିବେ) ଏବଂ ଆକ୍ରମକ ନିବେଶକାରୀମାନେ (ନିବେଶକାରୀ ଯିଏ ଅଧିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପାଦନରେ ଅଧିକ ରିସ୍କ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଟନ୍ତି)।

ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଗୀକରଣ: ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ନିମ୍ନ ଅନୁସାରେ ପାଞ୍ଚ ଭାଗରେ ବିଭାଗୀକରଣ କରାଯାଏ:

- ଇକ୍ସିଟ୍ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ: ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଷ୍ଟକ/ଇକ୍ସିଟ୍ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି।
- ରଣ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ: ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ୱାଧୀନ ଆୟ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି, ଯେପରିକି ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଚ୍ରଜେରେଟିଭ୍ ବିଲଗୁଡ଼ିକ।
- ହାଇବ୍ରିଡ୍ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ: ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇ କିମ୍ବା ତତୋଧିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଶ୍ରେଣୀରେ ନିବେଶ କରନ୍ତି ଯେପରିକି, ଇକ୍ସିଟ୍ଗୁଡ଼ିକ, ସ୍ଥାୟୀ ଆୟ, କ୍ୟାସ୍ ଇତ୍ୟାଦି।
- ସମାଧାନଭିତ୍ତିକ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ: ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ନିବେଶକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ କରନ୍ତି, ଯଥା ଅବସରକାଳୀନ ଏବଂ ସନ୍ତାନ ଯୋଜନା ଇତ୍ୟାଦି।
- ଅନ୍ୟ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ: ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥିରଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଯେପରିକି ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ଫଣ୍ଡ୍, ସେକ୍ଟୋରାଲ୍ ଫଣ୍ଡ୍, ଇତ୍ୟାଦି।

୨୭

ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ କିପରି ନିବେଶ କରିବାକୁ ହବେ?

ସାଧାରଣତଃ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଖବର କାଗଜଗୁଡ଼ିକରେ ବିଜ୍ଞାପନ ସହିତ ଆସନ୍ତି, ଏଥିରେ ନୂତନ ସ୍କିମଗୁଡ଼ିକର ଶୁଭାରମ୍ଭ ତାରିଖ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ। ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏକ୍ସ୍‌ଚେଞ୍ଜମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ବଣ୍ଟନକାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ, ଜରୁରୀ ସୂଚନା ଏବଂ ଆବେଦନ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଏମାନେ ଭାରତ ସାରା ରହିଛନ୍ତି। ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ବେଳେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କର କେୱାଲିଟି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ହେବା ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ଗୋଟିଏ ବାସ୍ତବ କେୱାଲିଟି ଫର୍ଣ୍ଟ ଶାଖାରେ କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କରିପାରିବେ। ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କର ଆଧାର ଏବଂ ପ୍ୟାନ କାର୍ଡ ନମ୍ବର ବ୍ୟବହାର କରି ଇ-କେୱାଲିଟି ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ।

ଥରେ କେୱାଲିଟି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମାପନ ହୋଇଯିବା ପରେ ନିବେଶକାରୀ ନିବେଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ସ୍କିମ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାକୁ ହେବା ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ରିସ୍କ କ୍ଷୁଧା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ। ନିବେଶକାରୀ ଯେତେବେଳେ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟକୁ ବାଛିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସେହି ସ୍କିମଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପର୍କିତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଏହିଭଳି ସେବାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଏକ୍ସ୍‌ଚେଞ୍ଜ ଏବଂ ବଣ୍ଟନକାରୀମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକୁ ଜମା କରାଯିବ କିମ୍ବା ସିଧାସଳଖ ଏମଏଫରେ ଜମା କରାଯିବ। ଆବେଦନ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା ସମୟରେ ଜଣେ ନିବେଶକାରୀ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିଶ୍ଚିତ ତାଙ୍କର ନାମ, ଠିକଣା, ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିଥିବା ମୁନିଟ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚନା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବେ। ଲାଭାଂଶ କିମ୍ବା ପୁନଃକ୍ରୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଚେକ/ଡ୍ରାଫ୍ଟର ନେଣଦେଣ ୦କେଇ ୦ରୁ ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ତାଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ପ୍ରଦାନ କରିବେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଠିକଣା, ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଇତ୍ୟାଦିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ପର୍କରେ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଣାଇବା ଉଚିତ। ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିବେଶ ପଦ୍ଧତିକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ପରିମାଣର ନିବେଶ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି।

-
ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ନିବେଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ: ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ନିବେଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ: ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କିମରେ ନିୟମିତ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥିର ପରିମାଣର ନିବେଶ କରିବାର ସୁବିଧା।
-
ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଉଠାଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ: ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କିମରୁ ନିୟମିତ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥିର ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଉଠାଇବା ସୁବିଧା।
-
ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଟ୍ରାନ୍ସଫର ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ: ଗୋଟିଏ ସ୍କିମରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍କିମକୁ ନିୟମିତ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକରେ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଟ୍ରାନ୍ସଫର କରିବାର ସୁବିଧା।

୨୭

ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦ ଲକ୍ଷ୍ୟାବଲି

ଏସଇବିଆଇ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ସ୍ତରର ରିସ୍କ ଜଡ଼ିତ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ମୂର୍ଚ୍ଛୁଆଲ ଫର୍ଣ୍ଟ ସ୍କିମଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟାବଲି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ରିସ୍କ-୓-ମିଟରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ହେବା ରିସ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟାବଲି ଥିବା ରିସ୍କ-୓-ମିଟର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

- କମ: କମ ରିସ୍କରେ ମୂଲ୍ୟନ
- କମରୁ ମଧ୍ୟମ: ମଧ୍ୟମ କମ ରିସ୍କରେ ମୂଲ୍ୟନ
- ମଧ୍ୟମ: ମଧ୍ୟମ ରିସ୍କରେ ମୂଲ୍ୟନ
- ମଧ୍ୟମଭାବରେ ଉଚ୍ଚ: ମଧ୍ୟମଭାବରେ ଉଚ୍ଚ ରିସ୍କରେ ମୂଲ୍ୟନ
- ଉଚ୍ଚ: ଉଚ୍ଚ ରିସ୍କରେ ମୂଲ୍ୟନ
- ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ: ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ରିସ୍କରେ ମୂଲ୍ୟନ

- ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ରିସ୍କ-ଓ-ମିଟର ହିସାବ କରାଯାଏ।

- ପ୍ରତି ମାସ ଶେଷର ୧୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୁ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ/ଏମଏମସିଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ୱେବସାଇଟଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ଏମଏମଏଫଆଇ ୱେବସାଇଟରେ ସମସ୍ତ ସ୍କିମଗୁଡ଼ିକର ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ ପ୍ରକାଶନ ସହିତ ରିସ୍କ-ଓ-ମିଟରକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବେ।

ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କିମରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏନେଣ୍ଟ/ବଣ୍ଟନକାରୀମାନଙ୍କ କମିଶନ/ଉପହାରଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଭାସିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେମାନେ ମୁ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡର ଟ୍ରାକ ରେକର୍ଡକୁ ବିଚାର କରିବା ଦରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ଅବଗତ ହୋଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ।

୨୮

ଏକସଚଞ୍ଜେଜ ଚ୍ଚତେତେ ଫଣ୍ଡସ୍ (ଇଟିଏଫ)

ଗୋଟିଏ ଏକସଚଞ୍ଜେଜ ଚ୍ଚତେତେ ଫଣ୍ଡସ୍ (ଇଟିଏଫ) ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ସିକ୍ୟୁରିଟି, ଯାହା ଏକ ଇଣ୍ଡେକ୍ସ, କମୋଡିଟି, ବଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଟ୍ରାକ କରେ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ଫଣ୍ଡ ଭଳି ଅନେକ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଟ୍ରାକ କରେ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ଚ୍ଚେଡ଼ କରାଯାଏ। ସାଧାରଣ କଥାରେ କହିଲେ, ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସେହି ଫଣ୍ଡ ଯାହା ସେନସେକ୍ସ, ନିଫ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ସୂଚୀଗୁଡ଼ିକୁ ଟ୍ରାକ କରେ। ଆପଣ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଇଟିଏଫର ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ କିଣନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଆପଣ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଟିଏ ପୋର୍ଟଫୋଲିଓର ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ କିଣନ୍ତି ଯାହା ଇଣ୍ଡେକ୍ସର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାକୁ ଟ୍ରାକ କରେ। ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକ ଟ୍ରାକ କରୁଥିବା ଇଣ୍ଡେକ୍ସର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରନ୍ତି।

ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକ ଷ୍ଟକ ଏକସଚଞ୍ଜେଜରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଷ୍ଟକ ଭାବରେ ଚ୍ଚେଡ଼ କରନ୍ତି, ଯାହା ନିୟମିତ ମୁ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡ ପରି ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ମାର୍କେଟରେ ଚ୍ଚେଡ଼ି ହେବା ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ଇଟିଏଫର ମୂଲ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ। ଗୋଟିଏ ଇଟିଏଫର ଚ୍ଚେଡ଼ି ମୂଲ୍ୟ ଏହା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଆଧାରଭୂତ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ନେଟ ସମ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ଇଟିଏଫଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକ ଦୈନିକ ଲିକ୍ୱିଡିଟି ଏବଂ ମୁ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡ ସ୍କିମଗୁଡ଼ିକ ଅପେକ୍ଷା କମ ଦେୟ ରହିଛି।

୨୯

ଏସଇବିଆଇ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏସସିଓଆରଇଏସ)

ସିକ୍ସ୍‌ଟିସ୍ ମାର୍କେଟ ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ପ୍ରଥମେ ଜଡ଼ିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରନ୍ତି। ଜଡ଼ିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀ ଆପଣଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣରେ ସହାୟତା କରିବେ। ଅଭିଯୋଗ ଅମାମାଂସିତ ରହିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ନିଜର ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର କିମ୍ବା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କମ୍ପାନୀ ବିରୋଧରେ ଜଡ଼ିତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ କିମ୍ବା ଡିପୋଜିଟରୀ ପାଖକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି।

ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନରେ ଯଦି ତଥାପି ଆପଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି ତେବେ ଆପଣ ଗୋଟିଏ ୱେବସାଇଟ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଏସଇବିଆଇ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିପାରନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଏସସିଓଆରଇଏସ (ଏସଇବିଆଇ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା) କୁହାଯାଏ। ଏସସିଓଆରଇଏସ ପୋର୍ଟାଲର ଠିକଣା ହେଉଛି <http://scores.gov.in>। ଏସସିଓଆରଇଏସ ମୋବାଇଲ୍ ଆପ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ନିବେଶକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ଯାହା ଆଣ୍ଡ୍ରଏଡ୍ ଏବଂ iOS ପ୍ଲାଟଫର୍ମଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ। ଏସସିଓଆରଇଏସ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଆପଣ ଏସଇବିଆଇ ଦେୟମୂଳକ ହେଲ୍ପଲାଇନ ନମ୍ବରଗୁଡ଼ିକ- ୧୫୦୦ ୨୨ ୭୫୭୫, ୧୫୦୦ ୨୨୨ ୭୫୭୫, ରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରନ୍ତି।

୧୫୦୦ ୨୨୨ ୭୫୭୫, ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଏବଂ ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଆପଣ ନିଜର ଅଭିଯୋଗକୁ ଅନଲାଇନରେ ଦାଖଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ, ଫଲୋଅପ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ଅନଲାଇନରେ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ଜାଣିବାରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଏସସିଓଆରଇଏସ ସକ୍ଷମ କରାଏ।

୩୦

ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ନିବେଶକାରୀ ସେବା କନ୍ଦେନ୍ଦ୍ର

ନିବେଶକାରୀ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କରି ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରେ। ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରି ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ।

ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ନିବେଶକାରୀ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପ୍ୟାନେଲ (ଆଇଜିଆରପି) ମାଧ୍ୟମରେ ଏନଏସଇରେ ଏବଂ ନିବେଶକାରୀ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ କମିଟି (ଆଇଜିଆରସି)ରେ ବିଏସଇ ଏଲଟିଡି ଏବଂ ଏମଏସଇରେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର ନିବାରଣରେ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି।

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନକୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ସାରା ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିବେଶକାରୀ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ରହିଛି। ଏହି କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ତାଲିକାଗୁଡ଼ିକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ୱେବ ସାଇଟଗୁଡ଼ିକରେ ରହିଛି।

ମଧ୍ୟମ୍ଭାଗ

ମଧ୍ୟମ୍ଭାଗର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର ଏବଂ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନର ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା। ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷ ଅନୁଭବ କରେ ଯେ ଅଭିଯୋଗଟି ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ ସମାଧାନ ହୋଇନାହିଁ ତେବେ ପକ୍ଷମାନେ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ମଧ୍ୟମ୍ଭାଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପଥକୁ ବାଛି ପାରନ୍ତି।

ନିବେଶକାରୀ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା, ମଧ୍ୟମ୍ଭାଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ଜଡ଼ିତ ଦେୟ ଏବଂ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ସୂଚନା ନିମନ୍ତେ ଆପଣ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ୱେବସାଇଟଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିପାରନ୍ତି।

ଦାବିଦାୟୀ ସମ୍ପର୍କଗୁଡ଼ିକ/ଅବୟେ ଲାଭାଂଶ ପରିମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା - ଆଇଇପିଏଫ

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କର ସଚେତନତା ଏବଂ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କମ୍ପାନିଜି ନିୟମ, ୨୦୧୩ର ଭାଗ ୧୨୫ ଅନୁସାରେ ନିବେଶକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପାଣ୍ଠି (ଆଇଇପିଏଫ)ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି। ଆଇଇପିଏଫ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଟେ, କମ୍ପାନିଜି ନିୟମ, ୨୦୧୩ ଅଧୀନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ଏହା ଗଠିତ ହୋଇଛି।

ଲଗାତାର ଭାବରେ ସାତ ବର୍ଷ ଧରି ଅବେୟ ଏବଂ ଦାବିଦାୟୀ ହୋଇ ରହିଥିବା ସମସ୍ତ ଲାଭାଂଶ ଏବଂ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପାଣ୍ଠି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ (ଆଇଇପିଏଫ) ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଏ। ଅବେୟ ଏବଂ ଦାବିଦାୟୀ ହୋଇ ରହିଥିବା ସମସ୍ତ ଲାଭାଂଶ ଏବଂ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଆଇଇପିଏଫ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବିକୁ ଦାଖଲ କରିବା ଦରକାର।

ଅଧିକ ବିବରଣୀ ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀମାନେ <http://www.iepf.gov.in/IEPF/refund.html>

୩୨

ପରିଶିଷ୍ଟ- ୧

(ସିକ୍ୟୁରିଟି ସ୍ୱ ମାର୍କେଟରେ ନିବେଶ/ଗ୍ରେଡ଼ିଂ ନିମନ୍ତେ କରଣୀୟ ଏବଂ ଅକରଣୀୟଗୁଡ଼ିକ)

କରଣୀୟଗୁଡ଼ିକ

- ▶ ସିକ୍ୟୁରିଟି ସ୍ୱ ମାର୍କେଟରେ ଆପଣଙ୍କର ନିବେଶ ପାଇଁ ଆପଣ ଜଣେ ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିପାରନ୍ତି।
- ▶ ଆପଣଙ୍କର ନିବେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ରିସ୍କ କ୍ଷୁଧା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆପଣ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱିମ/ଉପାଦରେ ନିବେଶ କରନ୍ତୁ।
- ▶ ନେଶଦେଶର ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରେଡ଼ିଂଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବୈଧ ଚୁକ୍ତିନାମା ନୋଟ/ନିଶ୍ଚିତତା ମେମୋ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ। ନିୟମିତ ଭାବରେ ନିଜର ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆପଣଙ୍କର ପୋର୍ଟଫୋଲିଓର ହିସାବ ରଖନ୍ତୁ।
- ▶ ସମସ୍ତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ପଢନ୍ତୁ।
- ▶ ଆପଣଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସମସ୍ତ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ/ଦେୟଗୁଡ଼ିକ/ଦଲାଇଲକୁ ଆପଣ ଯତ୍ନ ସହିତ ନୋଟ୍ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହାର ଏକ ରେକର୍ଡ ରଖିବା ଉଚିତ।
- ▶ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବା ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ, ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ, ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ନୋଟ୍ ଏବଂ କରାଯାଇଥିବା ପେମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଏକ ରେକର୍ଡ ରଖନ୍ତୁ।
- ▶ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ ଭାବରେ ଆପଣଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ/ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ହାସଲ କରିବା ସମ୍ଭବ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପୋର୍ଟଫୋଲିଓର ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ।
- ▶ ସର୍ବଦା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିଜର ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକ ପଇଠ କରନ୍ତୁ, ଉଦାହରଣ; କୌଣସି ନଗଦ ଟଙ୍କା ନେଶଦେଶ ନୁହେଁ।
- ▶ ସର୍ବଦା ଆପଣଙ୍କର ସୂଚନାକୁ ଅଦ୍ୟତିତ ରଖନ୍ତୁ। ଆପଣଙ୍କର ଠିକଣା କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ଇମେଲ ଆଇଡି କିମ୍ବା ମୋବାଇଲ ନମ୍ବରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ଆପଣଙ୍କ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର/ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାନ୍ତୁ। ବର୍ତ୍ତମାନ ସିମ୍ କାର୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ ଅଲଗା ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ବଦଳ କରିବାର ବିଶେଷତା ରହୁଥିବାରୁ ନିବେଶକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଗୋଟିଏ ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ରଖିପାରନ୍ତି । (ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନେଶଦେଶଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ମୁଖ୍ୟ ଅଟେ)।
- ▶ ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ନାମାଙ୍କନ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ କରନ୍ତୁ। ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏକାଧିକ ନାମାଙ୍କନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ।
- ▶ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମରେ ଆପଣଙ୍କର ଚାଲୁରହିଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ସେଚଲ କରନ୍ତୁ (୩୦/୯୦ ଦିନରେ ଥରେ, ଆପଣ ଯେପରି ବାଞ୍ଛାନ୍ତି)।

- ▶ ଆପଣଙ୍କର ଚାଲୁରହିଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମରେ ଆପଣଙ୍କର ଟ୍ରେଡିଂ
- ▶ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ
- ▶ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରୁ ପ୍ରତିଦିନ ଆସୁଥିବା ଏସଏମଏସ ଏବଂ ଇମେଲ୍ ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚ
- ▶ ଟ୍ରେଡିଂ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କର ରହିଥିବା ଫଣ୍ଡ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରୁ ଆସୁଥିବା ମାସିକ ଏସଏମଏସ ଏବଂ ଇମେଲର ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚ

ଅକରଣୀୟଗୁଡ଼ିକ

- ▶ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମନି ଧାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ▶ ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ରୋକର/ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ମଧ୍ୟସ୍ଥମାନଙ୍କ ସହିତ କାରବାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କୁ ଆପଣ
- ▶ ରାଜିହୋଇଥିବା ବ୍ରୋକରେଜ/ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଅଧିକ ପଇଠ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ▶ କୌଣସି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ଭାବରେ ନ ବୁଝି କୌଣସି ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ସହିତ କିଛି ବି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ▶ କୌଣସି ଶୂନ୍ୟ ରହିଥିବା ଫର୍ମ କିମ୍ବା ଡେଲିଭରି ସୂଚନା ଟିଠାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ▶ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର/ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଅଧିକାରପତ୍ର (ପିଓଏ) ମଞ୍ଜୁରମଞ୍ଜୁର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯଦି ଆପଣ ପିଓଏ ମଞ୍ଜୁର କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଞ୍ଜୁର କରି ତପ୍ତରତା ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତୁ
- ▶ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ/ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ/ଏସଇବିଆଇକୁ ଲିଖିତ ଅଭିଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ▶ ଡବା ଟ୍ରେଡିଂ ବେଆଇନ ଅଟେ ଯଦି ଆପଣ ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକୁ ବଞ୍ଚାଇଲା ପରି ଏହା ଜଣା ପଡ଼େ ତେବେ ଡବା ଟ୍ରେଡିଂରେ ଲିପ୍ତ ରୁହନ୍ତୁ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ହେଉଥିବା ନିରାପଦ ଏବଂ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିୟୁକ୍ସ ଟ୍ରେଡ଼ଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ
- ▶ ଆକର୍ଷଣୀୟ କଥାରେ ପଡ଼ି ନିବେଶ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ କାରଣ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଅଫଲୋଡ଼ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ମାର୍କେଟ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନପାରେ, ଏଥିରେ ଲିପ୍ତ ରହିପାରୋ ଲୋଭନୀୟ କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ ପ୍ରସାର କରିବା ମଧ୍ୟ ଏକ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ, ଏହା ସମ୍ଭବରେ ଏସଇବିଆଇକୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ
- ▶ ଅନଲାଇନ ଆକାଉଣ୍ଟ ନିମନ୍ତେ ଆପଣଙ୍କ ପାସୱାର୍ଡକୁ କାହାରି ସହିତ କେବେ ବି ସେୟାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ପାସୱାର୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବାରମ୍ବାର ବଦଳାନ୍ତୁ
- ▶ ପୁଞ୍ଜୀ ସିମ୍ପଗୁଡ଼ିକର, ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ଚିଟଫଣ୍ଡ, ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ସାମୁହିକ ନିବେଶ କିମ୍ବା ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ଜମା ସିମ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ▶ ଆପଣଙ୍କ କେୱାଲିଟି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଛକ ଚିହ୍ନ ପକାଇବାକୁ ଭୁଲନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯଦି ଆପଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହିତ ପରିଚିତ
- ▶ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ତେବେ ଡିଜିଟାଲ ଟୁଲଗୁଡ଼ିକୁ ବାଛନ୍ତୁ ନାହିଁ

ପରିଶିଷ୍ଟ- ୨ (ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ)

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ

- ▶ ବ୍ରୋକରଙ୍କ ଠାରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହକ କୋଡ୍ (ୟୁସିସି) ପାଆନ୍ତୁ
- ▶ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିବା କେୱାଲସି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ଗୋଟିଏ ନକଲ ପାଆନ୍ତୁ
- ▶ କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ୟୁସିସିରେ କରାଯାଇଥିବା ଟ୍ରେଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଆନ୍ତୁ
- ▶ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ରାଜି ହୋଇଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରି ଅର୍ଡର ରଖନ୍ତୁ। ସର୍ବୋତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟ ପାଆନ୍ତୁ।
- ▶ କରାଯାଇଥିବା ଟ୍ରେଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଚୁକ୍ତି ନୋଟ ପାଆନ୍ତୁ ବସାଯାଇଥିବା
- ▶ ସମସ୍ତ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରନ୍ତୁ।
- ▶ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଫଣ୍ଡ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ।
- ▶ ଟ୍ରେଡିଂ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ଆକାଉଣ୍ଟସ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ। ଆକାଉଣ୍ଟସ
- ▶ ସେଟଲମେଣ୍ଟ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ।
- ▶ ରାଜି ହୋଇଥିବା ସିଦ୍ଧ୍ୟଲ ଅନୁସାରେ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ପାଆନ୍ତୁ।

ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ

- ▶ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେୱାଲସି) ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ବାହ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- ▶ ଟ୍ରେଡିଂ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ରାଜିହୋଇଥିବା ସେକ୍ସାକୃତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝନ୍ତୁ।
- ▶ ଟ୍ରେଡିଂ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝନ୍ତୁ।

- ▶ ରିସ୍କ ପ୍ରକାଶନ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟକୁ ପଢ଼ନ୍ତୁ।
- ▶ ଉତ୍ପାଦ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ସମୟସୀମାଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝନ୍ତୁ।
- ▶ ଠିକ୍ ସମୟରେ ମାର୍କିଟିଂଗୁଡ଼ିକ ପଇଠ କରନ୍ତୁ।
- ▶ ସେଟଲମେଣ୍ଟ ନିମନ୍ତେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଫଣ୍ଡ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକ
- ▶ ପଇଠ କରନ୍ତୁ। ଗ୍ରେଡଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।
- ▶ ଫଣ୍ଡ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର ଚଳାଚଳ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଏବଂ ଡିପି ଆକାଉଣ୍ଟ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।
- ▶ ଆକାଉଣ୍ଟର ଚୁକ୍ତି ନୋଟଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସ୍ଵେଚ୍ଛାମୂଳକ ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ।

ପରିଶିଷ୍ଟ- ଗ
(ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଚେତାବନୀ)

ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ପରାମର୍ଶଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଚେତାବନୀ

ଏସଇବିଆଇ ନିୟମ ୨୦୧୩ (ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନେ) ଅଧୀନରେ ଏସଇବିଆଇ ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରେ, [ଜୁଲାଇ ୦୩, ୨୦୨୦ ରେ ଶେଷ ଥର ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିଲା] "ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟା"ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଲୋକଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନିବେଶ ଉପଦେଶ ଦେବାରେ ନିଯୋଜିତ ଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ କୌଣସି ନାମରେ ନିଜକୁ ଜଣେ ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟା ଭାବରେ ପରିଚିତ କରନ୍ତି।

ନିୟମଚିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି "ନିବେଶ ଉପଦେଶ"କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ଯାହା ନିବେଶ କରିବା, କ୍ରୟ କରିବା, ବିକ୍ରୟ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଉପଦେଶକୁ ବୁଝାଏ କିମ୍ବା ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର କିମ୍ବା ନିବେଶ ଉତ୍ପାଦ କାରବାରଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଉପଦେଶକୁ ବୁଝାଏ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକର କିମ୍ବା ନିବେଶ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକୁ ଧାରଣ କରୁଥିବା ନିବେଶ ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଦେଶକୁ ବୁଝାଏ। ଏହା ଗ୍ରାହକଙ୍କର ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ଲିଖିତ, ମୌଖିକ କିମ୍ବା ଯୋଗାଯୋଗର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ: ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ଉପଲବ୍ଧ ଖବରକାଗଜ, ପତ୍ରିକା, କୌଣସି ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ପ୍ରସାରଣ କିମ୍ବା ଟେଲିକମ୍ୟୁନିକେସନ ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିବେଶ ଉପଦେଶ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବ ନାହିଁ। ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନେ ଏସଇବିଆଇ ଠାରୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଲାଭ କରିବା କଥା ଏବଂ ଆଚାର ସଂହିତାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା କଥା।

ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକରଣ ବିନା ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟା ଭାବରେ କାମ କରିବା ବେଆଇନ ଅଟେ। ଏହି ଭଳି ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏସଇବିଆଇ ମିଳିତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ କରୁଅଛି। କେତେକ ନୀତିହୀନ ଏବଂ ଅଜ୍ଞାନ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ନିଜର ପଞ୍ଜୀକରଣ କରି ନ ପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଆଚାର ସଂହିତାକୁ ଅନୁସରଣ କରିନପାରନ୍ତି। ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଦେବାରେ କୌଣସି ସୀମା ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ନଗଦ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ସିକ୍ୟୁରିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ଭାଳନ୍ତି ନାହିଁ।

ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାଗୁଡ଼ିକ (ଆଇଏ) ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏବଂ ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କେତେକ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରକୁ ଏସଇବିଆଇକୁ ଜଣାଇଦିଆଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଗୁଡ଼ିକ ରହିଛି:

- ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠିତ ରିଟର୍ନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।
- ଅଧିକ ରିଟର୍ନ ମିଳିବାର ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବହୁତ ଦେୟ ଆଦାୟ କରିବା।
- ଗ୍ରାହକଙ୍କର ରିସ୍କ ପ୍ରୋଫାଇଲ ଅନୁଯାୟୀ ନକରି ଅଧିକ ଦେୟ ଅର୍ଜନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଇଏଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୁଟିଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରି କ୍ଷତି ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ଦେୟ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ ପାଇ ଆଇଏ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର କ୍ଷତିଗୁଡ଼ିକୁ ଭରଣା କରିବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ରିସ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି।
- ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଟ୍ରେଡିଂ।
- ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ମନି ହାନୀ କରି ଆଇଏଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନ୍ଦ ସେବା - ଫେରସ୍ତ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ।

ତେଣୁ ନିବେଶକାରୀମାନେ ସାବଧାନ ହେବା ଦରକାର ଏବଂ ମାର୍କେଟରେ ଚାଲୁଥିବା ଉପର ଲିଖିତ ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ବିରୋଧରେ ନିଜକୁ ନିଜେ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦରକାର ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ମାର୍କେଟଗୁଡ଼ିକରେ ନିଜକୁ ଅଭିଜ୍ଞ ଦାବି କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସାବଧାନତାର ସହିତ କାରବାର କରିବା ଦରକାର। କେବଳ ଏସଇବିଆଇ (ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟା) ନିୟମ, ୨୦୧୩ [ଜୁଲାଇ ୦୩, ୨୦୨୦ରେ ଶେଷ ଥର ସଂଶୋଧିତ] ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ନିବେଶ ନିମନ୍ତେ ଉପଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଏ।

ନିମ୍ନ ଖେବସାଇଟରେ ଏହି ଭଳି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି: <https://www.sebi.gov.in>.

ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କ ସହିତ କାରବାର କରିବା ସମୟରେ କରଣୀୟ ଏବଂ ଅକରଣୀୟଗୁଡ଼ିକ

କଣ କରିବା	ଏବଂ କଣ ନକରିବା
ସର୍ବଦା ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କ ସହିତ କାରବାର କରନ୍ତୁ।	ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାରବାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ।
ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକରଣ ନମ୍ବର ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ। ଏସଇବିଆଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ସମସ୍ତ ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କ ତାଲିକା ହେଉଛି	ନିବେଶ ଉପଦେଶ ବାହାନାରେ ଦିଆଯାଉଥିବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଚିପ୍ପଣୀରେ ଫସନ୍ତୁ ନାହିଁ।

<p>[ଏକସାଇଟ୍ ଆଇ ଡେଭେଲପ୍ମେଣ୍ଟରେ ଉପଲବ୍ଧ । (https://www.sebi.gov.in)</p>	<p>ନିଜର ମନି ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିବେଶ ଉପଦେଶକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ</p>
<p>ନିଷ୍ଠିତ କରନ୍ତୁ ଯେ, ନିବେଶ ଉପଦେଶକାର ବୈଧ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ରହିଛି</p>	<p>ନିଷ୍ଠିତ ରିଟର୍ନ ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ଫସଲ ନାହିଁ</p>
<p>ଆପଣଙ୍କ ନିବେଶ ଉପଦେଶକୁ କେବଳ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ପଢ଼ନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ</p>	<p>ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନିବେଶ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଲୋଭ ବଳିଯିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ</p>
<p>କେବଳ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଦେଇ ବିବରଣୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ସଠିକ ଭାବରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ରହିବଗୁଡ଼ିକ ବଜାୟ ରଖନ୍ତୁ</p>	<p>ଆକର୍ଷକ ବିଜ୍ଞାପନ କିମ୍ବା ମାର୍କେଟ ଗୁଜବ ଭାସି ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ</p>
<p>ନିବେଶ ଉପଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବଦା ରିସ୍କ ପ୍ରୋଫାଇଲିଂ ନିମନ୍ତେ କୁହନ୍ତୁ</p>	<p>କୌଣସି ନିବେଶ ଉପଦେଶ କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଠାରୁ କେବଳ ଫୋନ କଲ କିମ୍ବା ବାର୍ତ୍ତା ପାଇକରି ନେଣଦେଣଗୁଡ଼ିକ କରିବାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ</p>
<p>ଯେପରି ନିବେଶ ଉପଦେଶ ରିସ୍କ ପ୍ରୋଫାଇଲିଂ କଡ଼ାକଡ଼ି ଆଧାର କରି ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ନିବେଶ ବିକଳଗୁଡ଼ିକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ତାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ</p>	<p>ନିବେଶ ଉପଦେଶମାନଙ୍କର ବାରମ୍ବାର ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ କଲଗୁଡ଼ିକ ଲାଗି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ</p>
<p>ଉପଦେଶରେ କାମ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ପଚାରନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ନିବେଶ ଉପଦେଶକ ସହିତ ସନ୍ଦେହଗୁଡ଼ିକ ଦୂର କରନ୍ତୁ</p>	<p>ନିବେଶ ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଉଥିବା ସୀମିତ ସମୟ ଅଫର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରୋସାହନ, ଉପହାର, ଇତ୍ୟାଦିର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ</p>
<p>ରିସ୍କ ଆକଳନ କରନ୍ତୁ—ନିବେଶଗୁଡ଼ିକ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିବେଶର ରିଟର୍ନ ପ୍ରୋଫାଇଲ, ଲିକ୍ୱିଡିଟି ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ଦିଗଗୁଡ଼ିକ</p>	<p>ଆପଣଙ୍କ ରିସ୍କ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷମା ଏବଂ ନିବେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ମେଳ ହେଉନଥିବା ନିବେଶଗୁଡ଼ିକୁ ତରବରିଆ ଭାବରେ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ</p>
<p>ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଲିଖିତ ଆକାରରେ, ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ହୋଇଥିବା ପରି ପାଇବାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ କୌଣସି ନିବେଶ ଉପଦେଶକ ସହିତ କାରବାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ପଢ଼ନ୍ତୁ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ, ପରାମର୍ଶ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ, ଅନୁମୋଦନଗୁଡ଼ିକର ଶ୍ରେଣୀ ଇତ୍ୟାଦି</p>	
<p>ଆପଣଙ୍କ ନେଣଦେଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସଜାଗ ରୁହନ୍ତୁ</p>	
<p>ଆପଣଙ୍କ ସନ୍ଦେହ/ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତୁ</p>	
<p>ନିବେଶ ଉପଦେଶମାନଙ୍କର ନିଷ୍ଠିତ କିମ୍ବା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ରିଟର୍ନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକସାଇଟ୍ ଜଣାନ୍ତୁ</p>	

ପରିଶିଷ୍ଟ - ୪
ଏଏସବିଏରରେ (ଏକୀକୃତ ପମେଣ୍ଟ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସେ (ୟୁପିଆଇ))

ଏକୀକୃତ ପେମେଣ୍ଟ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସେ (ୟୁପିଆଇ)କୁ ଏକ ପେମେଣ୍ଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରି ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏବେ ଆଇପିଓଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରିପାରିବେ। ଅନେକ ବ୍ୟାଙ୍କ ବିଶେଷତାଗୁଡ଼ିକୁ ସହଜ ପାଣି ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରି ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀ ପେମେଣ୍ଟ୍ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକାଠି କରି ୟୁପିଆଇ ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ଏକାଧିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଗୋଟିଏ ମୋବାଇଲ ଆପ୍ଲିକେସନ (ଯେ କୌଣସି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ)ରେ କ୍ଷମତା ଦିଏ।

ୟୁପିଆଇ ବ୍ୟବହାର କରି କିପରି ନିବେଶ କରିବାକୁ ହେବ:

ୟୁପିଆଇ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଇପିଓରେ ନିବେଶ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗାଟି ମୁଖ୍ୟ ସୋପାନ ସଂକ୍ଳିଷ୍ଟ ରହିଛି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ୟୁପିଆଇ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଲାମ ନିବେଶକାରୀମାନେ ଆବେଦନ ଫର୍ମରେ ସେମାନଙ୍କ ୟୁପିଆଇ ଆଇଡି ସହିତ ବିଡ୍ ବିବରଣୀ ପୂରଣ କରିବା ଉଚିତ। ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥଳ ପାଖରେ ଜମା କରାଯାଇପାରେ ଯିଏ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ବିଡିଂ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ୟୁପିଆଇ ଆଇଡି ସହିତ ବିଡ୍ ବିବରଣୀ ଅପଲୋଡ୍ କରିବେ। ମଞ୍ଜୁରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ନିୟୋଜିତ ଏସକ୍ରୋ/ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନି ଭାବରେ ୟୁପିଆଇ ଆଇଡି ସହିତ ବିଡ୍ ବିବରଣୀ ସେୟାର କରିବେ।

ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଅବରୋଧ: ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ପରିମାଣର ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଏବଂ ଆବଣ୍ଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫଣ୍ଡ ଡେବିଟ୍ଗୁଡ଼ିକୁ ଅବରୋଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକାର ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଏସକ୍ରୋ/ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ବ୍ୟାଙ୍କ ନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବେ। ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଅବରୋଧ ଅନୁରୋଧର ବୈଧକରଣରେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ପାଣିଗୁଡ଼ିକୁ ଅବରୋଧ କରାଯିବ ଏବଂ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣାଇଦିଆଯିବ।

ଆବଣ୍ଟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ପେମେଣ୍ଟ୍: ଥରେ ସେୟାରଗୁଡ଼ିକ ଆବଣ୍ଟନ ହୋଇଗଲା ପରେ ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଡେବିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେବ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ମନିକୁ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ୟୁପିଆଇ ପିନ ବ୍ୟବହାର କରି ଫଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଣ୍ଟ କରିବା ସମୟରେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରାଧିକରଣ ଭିତ୍ତିରେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିବ।

ଆଇପିଓରେ ନିବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୟୁପିଆଇ ବ୍ୟବହାର କରିବା ବେଳେ ମନେ ରଖିବା କଥାଗୁଡ଼ିକ:

- ଆପଣ ନିଜର ୟୁପିଆଇ ଆଇଡି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଯାହାର ନାମ 'ସେଲ୍-ସାର୍ଟିଫାଇଡ ସିଣ୍ଡିକେଟ ବ୍ୟାଙ୍କସ (ଏସସିଏସବିଏସ) ଚାଲିକାରେ ଚାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଏକ ମଞ୍ଜୁରକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ। ଏହା ଏସଇବିଆଇ ଷ୍ଟେସାଇଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି।
- କେବଳ ସେହି ମୋବାଇଲ ଆପ୍ଲିକେସନ ଏବଂ ୟୁପିଆଇ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ, ଯାହା ସର୍ବସାଧାରଣ ଇସ୍ତ୍ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ୟୁପିଆଇ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଏସଇବିଆଇ ଷ୍ଟେସାଇଟରେ ମୋବାଇଲ ଆପ୍ଲିକେସନସ ଚାଲିକାରେ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି।
- ୟୁପିଆଇକୁ ଏକ ପେମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ କେବଳ ଜଣେ ସିଣ୍ଡିକେଟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ କିମ୍ବା ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଷ୍ଟକ ବ୍ରୋକର କିମ୍ବା ଜଣେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଏବଂ ଟ୍ରାନ୍ସଫର ଏଜେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଆପଣଙ୍କର ଆବେଦନ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକୁ ଜମା କରନ୍ତୁ।
- ୟୁପିଆଇରେ ନେଶଦେଶ ପିଛା ଆଇପିଓ ଆବେଦନ ପ୍ରତି ସୀମା ହେଉଛି ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ କେବଳ ଖୁଚୁରା ନିବେଶକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ।
- ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ୟୁପିଆଇ ଆଇଡି କିମ୍ବା ନିବେଶକାରୀ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଆବେଦନ ନିମନ୍ତେ ବିବେଚନା କରାଯିବ।

ପରିଶିଷ୍ଟ – ୫
ଶିକ୍ଷକୋଷ

କ୍ର.ନଂ.	ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ	ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ
୧.	ଏଏମସି	ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ
୨.	ଏଏସବିଏ	ଆବଦ୍ଧ ପରିମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ଆବେଦନ
୩.	ବିଏସଡିଏ	ମୌଳିକ ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଡିମାଟ ଆକାଉଣ୍ଟ
୪.	ସିଏଏସ	ସଂଗଠିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ
୫.	ସିଡିଏସଏଲ	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଡିପୋଜିଟରୀ ସର୍ଭିସେସ (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ
୬.	ଡିମାଟ	ଡିମାଟରେରିଆଲାଭଜ ହୋଇଛି
୭.	ଡିପି	ଡିପୋଜିଟରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ
୮.	ଆଇଏ	ନିବେଶ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନେ
୯.	ଆଇଜିଆରସି	ନିବେଶ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ କମିଟି
୧୦.	ଆଇଜିଆରପି	ନିବେଶକାରୀ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ପ୍ୟାନେଲ
୧୧.	ଆଇପିଓ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପବ୍ଲିକ ଅଫରିଙ୍ଗ
୧୨.	କେଆଇଏନ	କେଏଇସି ଚିହ୍ନଟୀକରଣ ନମ୍ବର
୧୩.	କେଏଇସି	ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ
୧୪.	ଏମଆଇଆଇ	ବଜାର ଭିଡିଭୁମି ମଧ୍ୟସ୍ଥମାନେ
୧୫.	ଏମଏସଇ	ମେଟ୍ରୋପଲିଟାନ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ
୧୬.	ଏନଏସଡିଏଲ	ନ୍ୟାସନାଲ ସିକ୍ୟୁରିଟିଜ ଡିପୋଜିଟରୀ ଲିମିଟେଡ
୧୭.	ଏନଏସଇ ଏଲଟିଡି.	ନ୍ୟାସନାଲ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ
୧୮.	ପିଏଏନ	ସ୍ଥାୟୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର
୧୯.	ପିଓଏ	ଅଧିକାରପତ୍ର
୨୦.	ଏସସିଓଆରଇଏସ	ଏସଇବିଆଇ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
୨୧.	ଏସଇବିଆଇ	ସିକ୍ୟୁରିଟିଜ ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ବୋର୍ଡ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ
୨୨.	ଏସଏମଏସ	ଛୋଟ ବାର୍ତ୍ତା ସେବା
୨୩.	ୟୁସିସି	ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହକ କୋଡ
୨୪.	ୟୁଆଇଡି	ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚିହ୍ନଟୀକରଣ

ଏସଇବିଆଇର ନିବେଶକାରୀ ସଚେତନତା ଉଦ୍ୟମଗୁଡ଼ିକ

▶ ସମ୍ବଳ ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ:

ଏସଇବିଆଇ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସମ୍ବଳ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ତର II/ସ୍ତର III ସହର/ନଗରଗୁଡ଼ିକରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ବିଭିନ୍ନ ଚାର୍ଜେଟ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଆର୍ଥିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ, ଯେପରିକି ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି, ଗୃହିଣୀ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀମାନେ ଇତ୍ୟାଦି।

▶ ଏସଇବିଆଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଦର୍ଶନ:

ଏସଇବିଆଇ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଆସୁଥିବା କଲେଜ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ପେସାଦାର ସଂସ୍ଥାର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିବେଶକାରୀ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ।

▶ ଆଞ୍ଚଳିକ ସେମିନାରଗୁଡ଼ିକ:

ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ, ଡିପୋଜିଟରୀ, ଏଏମଏଫଆଇ, କମୋଡିଟିଜ ଡେରିଭେଟିଭସ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଇତ୍ୟାଦି ସହଯୋଗରେ ଏସଇବିଆଇ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶକାରୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ।

▶ ନିବେଶକାରୀ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ (ଆଇଏଏସ) ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶକାରୀ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ:

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ଏସଇବିଆଇ ଅନୁମୋଦିତ ନିବେଶକାରୀ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ (ଆଇଏଏସ) ଦ୍ୱାରା ସ୍ତର II/ସ୍ତର III ସହର/ନଗରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶକାରୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ।

▶ କମୋଡିଟିଜ ଡେରିଭେଟିଭସ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣଦାତାମାନଙ୍କ (ସିଡିଟିଏସ) ମାଧ୍ୟମରେ ନିବେଶକାରୀ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ:

ଏସଇବିଆଇ ଅନୁମୋଦିତ କମୋଡିଟିଜ ଡେରିଭେଟିଭସ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣଦାତାମାନଙ୍କ (ସିଡିଟିଏସ) ଦ୍ୱାରା ସ୍ତର II/ସ୍ତର III ସହର/ନଗରଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶକାରୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ।

▶ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣଦାତାମାନଙ୍କ (ସ୍ପାର୍ଟସ) ଦ୍ୱାରା ନିବେଶକାରୀ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ:

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ମାର୍କେଟରେ ଏସଇବିଆଇ ଅନୁମୋଦିତ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦାତାମାନଙ୍କ (ସ୍ପାର୍ଟସ) ଦ୍ୱାରା ନିବେଶକାରୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ।

ଏହି ନିବେଶକାରୀ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଏସଇବିଆଇ ନିବେଶକାରୀ ୱେବସାଇଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ। website: <http://investor.sebi.gov.in>

ଝେବସାଇଚଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଏଫଏକ୍ସଏସ ଏବଂ ଅନଲାଇନ ସମ୍ବଳଗୁଡ଼ିକ :

ଝେବସାଇଚ : www.sebi.gov.in

ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଝେବସାଇଚ : <http://investor.sebi.gov.in>

ଝେବସାଇଚ : www.bseindia.com

ଝେବସାଇଚ : www.nseindia.com

ଝେବସାଇଚ : www.nsdl.co.in

ଝେବସାଇଚ : www.cdslindia.com

ଝେବସାଇଚ : www.msei.in

ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଆଣ୍ଡ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ବୋର୍ଡ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଏସଇବିଆଇ ଭବନ
ପ୍ଲଟ ନଂ. ସି-୪-ଏ, 'ଜି' ବ୍ଲକ, ବାହା କୁର୍ଲୀ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ବାହା (ପୂର୍ବ), ମୁମ୍ବାଇ - ୪୦୦୦୫୧
ଟେଲିଫୋନ୍: +୯୧-୨୨-୨୬୪୪୯୦୦୦ / ୪୦୪୫୯୦୦୦ | ୱେବସାଇଟ: www.sebi.gov.in
ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ୱେବସାଇଟ: <http://investor.sebi.gov.in>

ଇଣ୍ଟରଆକ୍ଟିଭ୍ ଭଏସ ରେସପନ୍ସିଭ୍ ସିଷ୍ଟମ (ଆଇଭିଆରଏସ): ଟେଲିଫୋନ୍: ନିବେଶକାରୀଙ୍କ
ଦେୟମୁକ୍ତ ହେଲ୍ପଲାଇନ: +୯୧-୨୨-୨୬୪୪୯୯୫୦ / ୪୦୪୫୯୯୫୦ ୧୮୦୦ ୨୨ ୭୫୭୫ and
୧୮୦୦ ୨୨୨ ୭୫୭୫
ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ନିମନ୍ତେ: <https://scores.gov.in>

ବିଏସଇ ଏଲଟିଡି.

୨୫ତମ ଫ୍ଲୋର, ପି. ଜେ. ଟାୱାରସ୍, ଦଲାଇ ସ୍ଟ୍ରିଟ, ଫୋର୍ଟ, ମୁମ୍ବାଇ - - ୪୦୦ ୦୦୧
Tel. : ୦୨୨ ୨୨୭୨୨୨୩୩/୩୪
ୱେବସାଇଟ: www.bseindia.com E-mail Id: is@bseindia.com

ନ୍ୟାସନାଲ୍ ସିକ୍ୟୁରିଟିସ୍ ଡିପୋଜିଟରୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଗ୍ରେଡ୍ ୱାର୍କ୍, 'ଏ' ଭଲ୍ଡିଂ, ୪ର୍ଥ ଏବଂ ୫ମ ଫ୍ଲୋର୍ସ, କମଳା ମାଲସ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ଲୋୟର ପାରେଲ,
ମୁମ୍ବାଇ - ୪୦୦ ୦୧୩

ଟେଲିଫୋନ୍: (୦୨୨) ୨୪୯୯ ୪୨୦୦ | ଫ୍ୟାକ୍ସ : (୦୨୨) ୨୪୯୭ ୭୩୫୧
ନିବେଶକାରୀ ହେଲ୍ପଲାଇନ ନଂ. ୧୮୦୦ ୧୦୨୦ ୯୯୦ / ୧୮୦୦ ୨୨୪ ୪୩୦
ୱେବସାଇଟ: www.nsdl.co.in

ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଏଲଟିଡି.

ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ପ୍ଲଟା, ସି-୧, ବ୍ଲକ୍ ଜି, ବାହା କୁର୍ଲୀ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ବାହା (ଇ), ମୁମ୍ବାଇ - ୪୦୦ ୦୫୧
Tel No: (୦୨୨) ୨୨୫୯୮୧୦୦ - ୯୧୧୪
Fax No: (୦୨୨) ୨୨୫୯୮୧୨୦

ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଡିପୋଜିଟରୀ ସର୍ଭିସେସ୍ (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ୍

ମାରାଥନ ପ୍ୟୁବ୍ଲିକ୍ସ, ଏ ଭଲ୍ଡିଂ, ୨୫ତମ ଫ୍ଲୋର, ମହାତ୍ମା ଜବାହର ନାଥୁରାମ ମାଲସ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ,
ଏନ. ଏମ. ଯୋଶୀ ମାର୍ଗ, ଲୋୟର ପାରେଲ (ଇ), ମୁମ୍ବାଇ - ୪୦୦ ୦୧୩.
ଦେୟମୁକ୍ତ ହେଲ୍ପଲାଇନ: ୧୮୦୦-୨୦୦-୫୫୩୩
ୱେବସାଇଟ : www.cdslindia.com

ମେଗ୍ରୋପଲିଟାନ ଷ୍ଟକ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍

Vଭିବଜେୟାର ଟାୱାରସ୍, ୪ର୍ଥ ଫ୍ଲୋର, ପ୍ଲଟ ନଂ. ସି-୨୨, ଗ୍ରୀନପାର୍କ ହୋଟେଲ ସାମ୍ନା,
ବାହା କୁର୍ଲୀ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ବାହା (ଇ), ମୁମ୍ବାଇ - ୪୦୦ ୦୯୮
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ : +୯୧ ୨୨ ୨୧୧୨ ୯୦୦୦